

ŠTEV. BROJ 9. in 10. V LJUBLJANI, SEPTEMBRA 1930. LETO GODINA XII.

I. B.:

Po sletu.

reme praznika i odmora je minulo, bliža se jesen i s njom doba istinskog rada. Dugo je od toga, otkada ste-se bili sabrali u prestonici i pokazali uspeh svog sokolskog dela. Premotrite li što ste doživeli na sletu sokolskog naraštaja i kakovi su bili uspesi vaših takmičenja, onda ćete videti, da treba još mnogo popravljanja, pre nego bi mogli lako reći, da smo savršeni i da smo bez greške izvršili svoj rad. Niti nastupi, niti vežbe, niti takmičenja nisu bila na sletu takova, da bi mogli tvrditi, da nije potreba popravljanje, upotpunjavanje, usavršavanje. Sokolski uzgoj traži večiti rad, stremljenje prema gore i uvek napred on ne trpi nikakova sustanka ili nazadovanja. Također i idejni deo sokolskog uzgoja treba upotpuniti, jer Soko još uvek nije potpun, ako nije telesno i duševno na vrhuncu. Sokolska ideja traži od svakog pripadnika da bude moralno, demokratski i narodno uzgojen, disciplinovan, ustrajan, požrtvovan i još mnogo vrlina, koje mora također imati i naraštaj, da može zaista da bude sokolski naraštaj.

Za sve to je, dakle, nastupilo sada vreme, koje morate potpuno izrabiti, ako hoćete da napredujete i da vaši uspesi u buduće budu što bolji i potpuniji. Rad u vežbaoni i prosvetni rad najizdašniji je u jeseni, zimi i proleću. Zato i kažemo da nastupa vreme istinskog rada.

Pred nama su veliki dani, koji treba da nas zateku temeljito pripravne, da možemo celom svetu pokazati punu snagu sokolskog

uzgoja. Bliža se nam stogodišnjica rođenja našega osnivača dr. Miroslava Tyrša. 17. septembra 1932. g. navršće se sto godina, otkada se je rodio čovek širokog obzorja i duboke slovenske svesti. Već se u čehoslovačkom Sokolstvu vrše pripreve za proslavu toga jubileja pa također i mi moramo misliti na to. Zaključak Saveza Slovenskog Sokolstva sadrži, da svi Savezi, učlanjeni u SS, prirede Tyrševu proslavu i da će slet 1932. godine u Pragu biti slet Saveza Slovenskog Sokolstva.

Što to znači, možemo lako razumeti. Ali i naša je dužnost također, da tada pohrlimo svi u Prag, na vrelo sokolske misli, da uzvratimo poset braći Čehoslovacima. Put u Prag pak zahteva temeljitih priprava, jer će na tim veličanstvenim svečanostima u nas — u Sokolstvo — biti uprte oči celoga sveta. Za tako velike priredbe ne dostaje samo nekoliko meseci pripravnog rada u vežbaonici i na sletištu. Za to je treba više, duže vremena. I ništa nije prerano, ako već sada mislimo na to i ako još ovom godinom počnemo sa pripravama.

Te misli neka vas zaokupe, kad ulazite u vreme rada i u tom znamenju neka se začne vaše delo, da uspeh bude sokolski.

I. zamenik starešine br. E. Gangl pozdravlja naraštaj

Naraštajski dani I. svesokolskog sleta SKJ u Beogradu 1930.

Najdirljiviji i najdražesniji deo svesokolskog sleta bili su zaista naraštajski dani 21. i 22. juna. Iz svih delova naše zemlje sabrana sokolska omladina svojom živahnošću i svojim veselim raspoloženjem dala je našoj prestonici potpuno novo obeležje. Odlučni nastup i disciplinirana samosvest mladih sokolskih četa bili su za Sokolstvo kao također i za građanstvo najbolji dokaz, da sokolska organizacija ima u omladini svoju osiguranu budućnost, koja je prožeta pravom sokolskom idejom i jugoslovenskim mentalitetom. Naporno delo, koje je sokolska mladina izvela u oba dana, pokazalo je, da je sokolski naraštaj također i fizički čvrsto razvijen i da sokolski telesni uzgoj nije prazna reč.

Nazočnost čehoslovačkog sokolskog naraštaja i njihovih brižnih i prokušanih vodnika dala je tome upečatak slovenske uzajamnosti i bratstva. Našem naraštaju ostaće ovi dani zajedničkog rada i veselog međusobnog raspoloženja sokolske omladine najlepšim uspomenama njihove mladosti, koje će u zreloj dobi još jače utvrditi vez između oba naroda. »Vernost za vernost«, izrečena sa tolikom vatrom oduševljenja i najdubljom iskrenošću mora da urodi najsrdačnijim odnosajima i svesnom saradnjom između naše i čehoslovačke sokolske organizacije, a na isti način pak i nerazdvojivim vezama između obe slovenske države.

Već dolazak naraštaja sa posebnim vozovima, koji su bili okićeni cvećem i zelenilom, podavao je veselu sliku i udarao naročitu živost beogradskoj vreći, koja je od sata do sata rasla. Veselo i bratsko pozdravljanje sokolske omladine bilo je veoma dirljivo i pokazivalo je, da sokolska ideja ne pozna razlike među pojedinim delovima naše države.

Naročitu pozornost izazivale su čete čehoslovačkih naraštajaca i naraštajka, koje su prispele svojim vozom. Naši su ih na kolodvoru iskreno pozdravili i u povorci sproveli do stanovanja. Bilo je 265 naraštajaca i 150 naraštajka u živopisnim naraštajskim krojevima. Bratski i srdačno držala se omladina međusobno sklapajuć prijateljstvo i po-bratimstvo, koje će ostati trajno i duboko u slovenskim dušama.

U subotu, dne 21. juna u 7 sati jutrom, počela su na sletištu naraštajska takmičenja pod vodstvom saveznog načelnika br. dr. Murnika. Takmičenja su se vršila u živahnom tempu i sa prilično dobrim

uspehom. Mnogi takmičari, naročito pak takmičarke za savezno takmičenje nisu bile dovoljno pripravljeni. Također i učestvovanje nije bilo takovo, kako se je prema prijavama očekivalo. To je opšti običaj, da mnoga društva prijavljuju takmičare, koji takmičenju i ne učestvuju i to se je zbilježilo također i na ovogodišnjem sletu. Zašto to? Time samo unašaju izvesno razočaranje i nepotrebno pisanje, a sve to čini velikih smetnja.

Takmičili su se naraštajci u višem i nižem odelu, isto tako i naraštajke. Viši odel muškog naraštaja brojio je 23 vrste i 33 pojedinca, niži 36 vrsta i 54 pojedinca. Pri takmičenju ženskog naraštaja bilo je u višem odelu 17 vrsta i 28 pojedinih takmičarka, u nižem odelu pak 23 vrste i 55 pojedinih takmičarka. Za vreme javne vežbe drugoga dana vršila su se bojna takmičenja muškoga naraštaja, pri kojem je učestvovalo 16 naraštajaca.

Uspех takmičenja vidi se iz sledećih tabela.

Takmičenje vrsta muškog naraštaja i pojedinaca u višem odeljenju:

Društvo	Župa	Tačaka	%
1. Zemun	Beograd	388-25	85-90
2. Ljubljanki Sokol	Ljubljana	383—	84-72
3. Ljubljanki Sokol	Ljubljana	380—	84-18
4. Celje	Celje	378-25	83-68
5. Beograd I.	Beograd	374-75	82-89
6. Ljubljana II.	Ljubljana	366-25	81-01
7. Subotica	Novi Sad	361-75	80-02
8. Sarajevo	Sarajevo	359-75	79-57
9. Ptuj	Maribor	356-50	78-87
10. Šibenik	Šibenik	356-50	78-87
11. Varaždin	Maribor	353-50	78-27
12. Šiška	Ljubljana	350-25	77-47
13. Sušak	Rijeka-Sušak	345-25	76-37
14. Zagreb II.	Zagreb	341-75	75-81
15. Beograd-matica	Beograd	322-50	71-34
16. Novo mesto	Novo mesto	319-75	70-73
17. Vinkovci	Osijek	309-50	68-47
18. Sombor	Novi Sad	304-50	67-36
19. Beograd II.	Beograd	299-50	66-26
20. Sl. Brod	Osijek	296—	64-48
21. Banja Luka	Banja Luka	286—	63-27
22. Zagreb II.	Zagreb	277—	61-28
23. Osijek II.	Osijek	271—	59-95

Pojedinci:

Ime i prezime	Društvo	Tačaka	%
1. Pustišek Ivan	Ljubljanski Sokol	71—	98-61
2. Budja Juraj	Beograd I.	70-50	97-91
Vujičić Duško	Zemun	70-50	97-91
3. Vrančić Rado	Sokol I. Tabor	70—	97-22
4. Svilarić Stetan	Zemun	69-50	96-52
Drobin Mijo	Ptuj	69-50	96-52
5. Falkner Lado	Novo mesto	68-50	95-13
6. Marek Ivan	Celje	68-25	94-78
7. Golec Dragutin	Zagreb II.	67-75	94-02
8. Erbežnik Danilo	Ljubljanski Sokol	67-50	93-75
9. Šustar Jugoslav	Sušak	67-25	93-38
10. Nikolić Kosta	Zemun	67—	93-05
11. Frelj Emil	Ljubljana II.	66-25	92-01
12. Gianini Hubert	Sokol I. Tabor	66—	91-66
13. Živković Stefan	Beograd I.	65-75	91-25
14. Dolhar Stefan	Ljubljana II.	65 25	90-55
15. Bulat Branko	Šibenik	64-50	89-58
16. Vinterhaltner Milan	Banja Luka	64—	88-88
17. Brüfach Gvido	Ljubljanski Sokol	63-50	88-19
Durak Stefan	Varaždin	63-50	88-19
Poljugan Branko	Vinkovci	63-50	88-19
18. Boltžar Stefan	Ljubljanski Sokol	63—	87-50
Ivančević Ivan	Sombor	63—	87-50
19. Berce Gorazd	Ljubljanski Sokol	62-50	86-80
Rokić Pajo	Varaždin	62-50	86-80
20. Grisogono Tomo	Zagreb II.	62-25	86-45
21. Wildmann Kamilo	Ljubljanski Sokol	62—	86-11
Menhelcer Ivan	Beograd I.	62—	86-11
Šarac Ivo	Šibenik	62—	86-11
Ličina Radomir	Banja Luka	62—	86-11
Kovač Stanko	Domžale	62—	86-11
22. Orosel Mito	Celje	61-50	85-41
Čolak Veljko	Zagreb II.	61-50	85-41
Zajc Slavko	Novo mesto	61-50	85-41
Lugarić Veljko	Zagreb I.	61-50	85-41
23. Peh Karlo	Subotica	61—	84-72
Knežević Milivoj	Sombor	61—	84-72
24. Koprivšek Karlo	Celje	60-75	84-30
25. Roki Niko	Sarajevo	60-50	84-02
Mravlja Ciril	Šiška	60-50	84-02
26. Vidak Zlatko	Zagreb II.	60-25	83-61
27. Ronac Veljko	Šibenik	60—	83-33
Valenti Davorin	Šiška	60—	83-33
Magdić Dragutin	Vinkovci	60—	83-33
28. Rijavec Lado	Šiška	59-50	82-63
29. Ninković Veljko	Subotica	59—	81-94
30. Gračinović Slavko	Sarajevo	58-75	81-45

Ime i prezime	Društvo	Tačaka	%
31. Maraković Pavle	Zemun	58-50	81-25
32. Djordjević Radomir	Beograd-matica	58-25	80-90
Kancjan Robert	Celje	58-25	80-90
33. Beran Igor	Ljubljanski Sokol	58—	80-55
34. Prokić Aleksander	Beograd I.	57-75	80-20
Grajner Vladimir	Subotica	57-75	80-20
Ljubibratić Ivo	Split	57-75	80-20
35. Sabadoš Mitar	Vukovar	57-50	79-89
Živković Djordje	Subotica	57-50	79-86
36. Jozanov Nikola	Beograd-matica	57-25	79-44
37. Stega	Celje	57—	79-16
Paranos Drago	Sarajevo	57—	79-16
Ortić Jovan	Sl. Brod	57—	79-16
Velenderić Milenko	Osijek	57—	79-16
Vidanović Milan	Zagreb I.	57—	79-16
38. Sper Josip	Beograd-matica	56-75	78-75
Vorkapić Stevo	Karlovac	56-75	78-75
39. Jež Fran	Ljubljanski Sokol	56-50	78-47
Klemenc Stanko	Celje	56-50	78-47
Medić Jovan	Beograd I.	56-50	78-47
Kovačević Boško	Sarajevo	56-50	78-47
Stožer Herman	Ptuj	56-50	78-47
Golarić Stjepan	Vinkovci	56-50	78-47
Bradarić Adolf	Dubrovnik	56-50	78-47
40. Forte Miroslav	Ljubljanski Sokol	56—	77-77
Gabrovšek Julije	Ljubljanski Sokol	56—	77-77
Fajdiga Radivoj	Ljubljanski Sokol	56—	77-77
Luković Milija	Beograd I.	56—	77-77
41. Vukojić Momčilo	Beograd-matica	55-75	77-43
42. Prijatelj Marjan	Ljubljanski Sokol	55-50	77-08
Hlačar Jiko	Sarajevo	55-50	77-08
Ribi Antog	Ptuj	55-50	77-08
43. Todorović Arsenije	Beograd I.	55-25	76-66
Živković Borivoj	Skoplje	55-25	76-66
44. Škrbinšek Miloš	Ljubljana II.	55—	76-38
Navara Zdravko	Varaždin	55—	76-38
Jelić Drago	Zagreb I.	55—	76-38
Peris Leo	Zagreb I.	55—	76-38
45. Čučković Savo	Zemun	54-75	75-97
Longika Bogomir	Ljubljana II.	54-75	75-97
46. Valentinčić Tone	Novo mesto	54-50	75-69
Veingertner Stjepan	Sušak	54-50	75-69
47. Brunčić Hrvoj	Ljubljana II.	54—	75—

Pojedinci, koji nisu postigli 75% od ukupnih tačaka, nisu uvedeni u ovaj iskaz

Takmičenje vrsta muškog naraštaja i pojedinaca u nižem odeljenju:

Društvo	Župa	Tačaka	%
1. Ljubljanski Sokol	Ljubljana	418-75	92-64
2. Zemun	Beograd	381-25	84-35
3. Zagreb I.	Zagreb	379—	83-85
4. Tuzla	Tuzla	378-75	83-56
5. Tuzla (župska)	Tuzla	359-25	79-48
6. Maribor-matica	Maribor	353-50	78-27
7. Celje	Celje	345-50	76-43
8. Vršac	Vel. Bečkerek	343—	75-88
9. Pančevo	Beograd	339-75	75-15
10. Maribor-matica	Maribor	339—	75—
11. Novi Sad	Novi Sad	338-25	74-89
12. Crikvenica	Sušak-Rijeka	338—	74-77
13. Smederevo	Beograd	337-25	74-60
14. Kočevje	Ljubljana	331—	73-23
15. Sarajevo	Sarajevo	327-50	72-45
16. Ljutomer	Maribor	324-50	71-79
17. Zagreb II.	Zagreb	323—	71-46
18. Senta	Novi Sad	317—	70-13
19. Zagreb II.	Zagreb	313-50	69-35
20. Zagreb I.	Zagreb	307—	67-92
21. Beograd I.	Beograd	304-75	67-41
22. Ptuj	Maribor	301-75	66-74
23. Sombor	Novi Sad	296—	65-18
24. Šibenik	Šibenik	293-50	64-93
25. Aleksinac	Niš	290—	64-15
26. Zagreb III.	Zagreb	276-25	61-10
27. Varaždin	Maribor	273-25	60-44
28. Trebinje	Mostar	272—	60-21
Celje	Celje	272—	60-21
29. Čuprija	Kragujevac	267-25	59-11
30. Beograd II.	Beograd	267—	59-07
31. Šoštanj	Celje	248-25	54-92
32. Vukovar	Osijek	247-50	54-75
33. Murska Sobota	Maribor	243-73	53-91
34. Zgošća-Kakanj	Sarajevo	241-50	53-40
35. Drvar	Banja Luka	197-25	43-63

Pojedinci:

Ime i prezime	Društvo	Tačaka	%
1. Poljanšek Rado	Ljubljanski Sokol	70—	97-42
2. Slanina Edo	Ljubljanski Sokol	69-50	96-52
3. Šoštanić Dragutin	Zemun	69—	95-83
Žižmond Ivan	Sokol I. Tabor	69—	95-83

Ime i prezime	Društvo	Tačaka	%
4. Simonović Milutin	Zemun	68·50	95·13
Barbarić Milenko	Zagreb I.	68·50	95·13
5. Nac Stefan	Tuzla	68·25	94·78
6. Pavlič Marjan	Ljubljanski Sokol	67·50	93·40
7. Brufach Boris	Ljubljanski Sokol	67—	93·05
Milišić Đorđe	Zemun	67—	93·05
Gala Marjan	Maribor·matica	67—	93·05
Kosec Metod	Sokol I. Tabor	67—	93·05
8. Dorđević Toša	Vršac	66·50	92·36
9. Zej Mirko	Stuđenci	66—	91·66
10. Kardoš Ivo	Ljutomer	65·75	91·25
11. Selinšek Milivoj	Maribor·matica	65·50	90·97
Đuričić Živko	Beograd I.	65·50	90·97
12. Marković	Črna	65—	90·27
13. Tadejević Zdravko	Zemun	64·75	89·87
Slonišek Jože	Šoštanj	64·75	89·87
14. Lipovšek Bogdan	Ljubljanski Sokol	64·50	89·58
Petronijević Drag.	Tuzla	64·50	89·58
Jovanović Bogdan	Tuzla	64·50	89·58
Topolnik Ignat	Ljutomer	64·50	89·58
15. Šešest Vladimir	Novi Sad	63·50	88·19
Zotović Slobodan	Smederevo	63·50	88·19
16. Mihalić Maks	Tuzla	62·75	87·08
Zaplatil Leo	Kočevje	62·75	87·08
17. Turk Edvard	Trebinje	62·50	86·80
Vraničar Drago	Škofja Loka	62·50	86·80
18. Rodmon Anton	Banja Luka	62—	86·11
19. Wildmann Oton	Ljubljanski Sokol	61·75	85·69
20. Žigon Danilo	Zagreb I.	61·50	85·41
21. Tajnik Milenko	Celje	61—	84·72
22. Bonjac Luka	Crikvenica	60·75	84·37
23. Čolić Milenko	Senta	60·50	84·02
24. Muren Edvard	Ptuj	60·25	83·68
25. Marjanović Petar	Zagreb I.	60—	83·33
Šulc Ivan	Zagreb I.	60—	83·33
Marković Nebojša	Novi Sad	60—	83·33
26. Teržić Božidar	Zagreb I.	59·50	82·63
Slavinec Branko	Maribor·matica	59·50	82·63
Butević Živan	Pančevo	59·50	82·63
Petrović Vlaskoje	Novi Sad	59·50	82·63
Korunović Nikola	Aleksinac	59·50	82·63
Tori Miha	Žalec	59·50	82·63
27. Maksimović Bogdan	Tuzla	59·25	82·22
28. Solar Vladimir	Maribor·matica	59—	81·94
Gačić Stefan	Smederevo	59—	81·94
Lokovšek Ivan	Ljubljanski Sokol	59—	81·94
29. Babić Živko	Pančevo	58·75	81·45
30. Božić	Celje	58·50	81·25

Ime i prezime	Društvo	Tačaka	%
31. Godina Albin	Maribor-matica	58—	80-55
Maljukanović Dorđe	Sarajevo	58—	80-55
Mirković Jovan	Zemun	58—	80-55
32. Zovičić Josip	Zagreb II.	57-50	79-86
Pečl Franjo	Tuzla	57-50	79-86
Stojanović Būdimir	Smederevo	57-50	79-86
Joksimović Nikola	Sarajevo	57-50	79-86
Dunaj Anton	Ptuj	57-50	79-86
Sretenović Mihajlo	Aleksinac	57-50	79-86
33. Pustišek Drago	Ljubljanski Sokol	57-25	79-44
Margetić Branko	Zagreb II.	57-25	79-44
34. Vojčinović Dušan	Tuzla	57—	79-16
Rutar Ēdvard	Kočevje	57—	79-16
35. Kostanjšek Daniel	Celje	56-50	78-47
Stefanović Aleksan.	Smederevo	56-50	78-47
Stojanović Dorđe	Čuprija	56-50	78-47
36. Zega Aleksandar	Pančevo	56-25	78-05
Smole Vladko	Kočevje	56-25	78-05
37. Kamušević Drago	Maribor-matica	56—	77-77
Pintar Stepan	Zagreb I.	56—	77-77
Birvalski Nikola	Sombor	56—	77-77
Bašić Drago	Banja Luka	56—	77-77
38. Bogataj Božidar	Kočevje	55-75	77-36
39. Kanc Jovan	Vršac	55-50	77-08
Poljak Dragutin	Zagreb	55-50	77-08
40. Jovanović Miloš	Novi Sad	55-25	76-73
Popov Vlado	Tuzla	55-25	76-73
Pajić Milan	Smederevo	55-25	76-73
41. Ilić Sreten	Tuzla	55—	76-38
Požar Danilo	Maribor-matica	55—	76-38
Car Stanislav	Crikvenica	55—	76-38
Stipić Julije	Senta	55—	76-38
Perendija Vasa	Beograd II.	55—	76-38
Urbančić Boris	Ljubljanski Sokol	55—	76-38
42. Trujić Miloš	Novi Sad	54-75	75-97
43. Kostrenčić Vlado	Crikvenica	54-50	75-69
Veronek Ervin	Crikvenica	54-50	75-69
Dimitrijević Miroslav	Sarajevo	54-50	75-69
Skrgotić Roman	Zagreb II.	54-50	75-69
44. Stefanović Blagoje	Tuzla	54-25	75-07
šmit Franjo	Zagreb II.	54-25	75-07
45. Barašević Pavle	Vršac	54—	75—
Žnidarić Ivan	Zagreb I.	54—	75—
Drenovac Slavko	Zagreb II.	54—	75—
Mitrović Pantelije	Celje	54—	75—
Bičanić Vlado	Zagreb II.	54—	75—

Pojedinci, koji nisu postigli 75% od ukupnih tačaka, nisu uvedeni u ovaj iskaz.

Takmičenje vrsta ženskog naraštaja i pojedinki u višem odeljenju:

Društvo	Župa	Tačaka	%
1. Ljubljanski Sokol	Ljubljana	327—	72.34
2. Zagreb I.	Zagreb	309.50	68.47
3. Subotica	Novi Sad	302—	66.81
4. Maribor-matica	Maribor	298.50	66.06
5. Vukovar	Osijek	296—	65.18
6. Đakovo	Osijek	290—	64.18
7. Osjek II.	Osijek	288—	63.71
8. Beograd II.	Beograd	282.50	62.50
9. Zemun	Beograd	262—	59.07
10. Split	Split	253—	55.97
11. Beograd I.	Beograd	252—	55.77
12. Beograd-matica	Beograd	251.50	55.67
13. Slavonski Brod	Osijek	232—	51.32
14. Vareš-Majdan	Sarajevo	228—	50.44
15. Subotica	Novi Sad	227.50	50.33
16. Celje	Celje	219.50	48.56
17. Sušak	Sušak-Rijeka	198—	43.80

Pojedinke:

Ime i prezime	Društvo	Tačaka	%
1. Pustišek Ruža	Ljubljanski Sokol	64—	88.88
2. Kisel Darinka	Subotica	62—	86.11
3. Vesinger Liza	Đakovo	59.50	82.63
4. Paher Irma	Maribor-matica	57—	79.16
5. Đurić Sofija	Vukovar	56.50	78.97
6. Martić Mara	Đakovo	56—	77.77
7. Kozjak Zora	Zagreb I.	55—	76.38
Đoković Nadežda	Beograd I.	55—	76.38
Rajković Olga	Pančevo	55—	76.38

Pojedinke, koje nisu postigle 75% od ukupnih tačaka, nisu uvedene u ovaj iskaz.

Takmičenje vrsta ženskog naraštaja i pojedinki u nižem odeljenju:

Društvo	Župa	Tačaka	%
1. Beograd I.	Beograd	388—	85.84
2. Pančevo	Beograd	360.50	79.77
3. Ljubljanski Sokol	Ljubljana	358—	79.20
4. Maribor-matica	Maribor	351—	77.65
5. Ljutomer	Maribor	346.50	76.65
6. Veliki Bečkerek	Vel. Bečkerek	340—	75.22

Društvo	Župa	Tačaka	%
7. Šiška	Ljubljana	333-50	73-78
8. Novi Sad	Novi Sad	331-50	73-34
9. Zemun	Beograd	327—	72-34
10. Pančevo	Beograd	325-50	72-01
11. Zagreb I.	Zagreb	324—	71-16
12. Beograd I.	Beograd	321—	71-01
13. Karlovac	Novo mesto	316—	69-91
14. Dubrovnik	Mostar	315-50	69-80
15. Ptuj	Maribor	307-50	68-03
16. Novo mesto	Novo mesto	303—	67-03
Maribor-matica	Maribor	303—	67-03
17. Beograd-matica	Beograd	290—	64-18
18. Sarajevo	Sarajevo	276—	61-06
19. Tuzla I.	Tuzla	273—	60-17
20. Celje	Celje	268—	59-29
21. Beograd II.	Beograd	267—	59-07
22. Tuzla	Tuzla	262-50	58-07
23. Skoplje	Skoplje	259—	57-30
24. Banja Luka	Banja Luka	254-50	56-30
25. Sušak	Sušak-Rijeka	253-50	56-08
26. Beograd I.	Beograd	252-50	55-86
27. Osijek II.	Osijek	228-50	50-55
28. Sarajevo	Sarajevo	227-50	50-33
29. Drvar	Banja Luka	224-50	49-66
30. Čačak	Kragujevac	219-50	48-56
31. Štip	Skoplje	213—	47-12
32. Užice	Užice	204-50	45-24

Pojedinke:

Ime i prezime	Društvo	Tačaka	%
1. Lešnik Marijeta	Maribor-matica	71-50	99-30
2. Habunek Maša	Zagreb I.	69—	95-83
Štolfa Malči	Ljubljanski Sokol	69—	95-83
3. Bujšić Danica	Beograd I.	67-50	93-75
Bančićek Jovanka	Pančevo	67-50	93-75
4. Sedovnik Roza	Šiška	65—	90-27
5. Germ Ruža	Novo mesto	64-50	89-58
6. Dimić Vera	Beograd I.	64—	88-88
Knežev Vukica	Vel. Bečkerek	64—	88-88
Šerak Romana	Maribor-matica	64—	88-88
Lajovic Maksa	Litija-Smartno	64—	88-88
7. Bogičević Anka	Beograd I.	63-50	88-19
8. Kućan Anđelija	Pančevo	63—	87-22
Friedfeld Ajda	Zagreb I.	63—	87-22
Savić Kosara	Beograd-matica	63—	87-22

Ime i prezime	Društvo	Tačaka	%
9. Jakular Aliza	Pančevo	62-50	86-80
Ramšek Ivanka	Ptuj	62-50	86-80
10. Patala Ružica	Pančevo	62-70	86-11
11. Ljubinović Dragica	Zemun	61-50	85-41
12. Vazzaz Jelica	Ljubljanski Sokol	61—	84-72
Bertoncelj Danica	Maribor-matica	61—	84-72
Čulić Marijana	Sarajevo	61—	84-72
13. Rajković Nada	Pančevo	60-50	84-02
Pajnhart Milena	Ljutomer	60-50	84-02
Prešić Julijana	Beograd I.	60-50	84-02
14. Dragić Radmila	Beograd I.	60—	83-33
Sebaher Pavla	Šiška	60—	83-33
15. Zemljič Vida	Maribor-matica	59-50	82-65
16. Josić Sofija	Vel. Bečkerek	58-50	81-25
Marković Milica	Beograd I.	58-50	81-25
Ljubi Jelka	Novo mesto	58-50	81-25
17. Mohorić Milka	Ljutomer	58—	80-55
Macelka Marija	Vel. Bečkerek	58—	80-55
Maksimović Smilja	Novi Sad	58—	80-55
Videčnik Marija	Celje	58—	80-55
18. Strašek Jožica	Novo mesto	57-50	79-86
19. Hribar Tuša	Ljubljanski Sokol	57—	79-16
Mohorić Marta	Ljutomer	57—	79-16
Rončević Desanea	Karlovac	57—	79-16
Vesković Nada	Tuzla	57—	79-16
Vujičić Jovanka	Banja Luka	57—	79-16
20. Kosi Ruža	Maribor-matica	56-50	78-47
21. Pustišek Marta	Ljubljanski Sokol	56—	77-77
Novak Minka	Šiška	56—	77-77
Šreder Ivanka	Zagreb I.	56—	77-77
Germek Vlada	Ježica	56—	77-77
22. Ačimov Nataša	Vel. Bečkerek	55-50	77-08
Perišić Borka	Sarajevo	55-50	77-08
Jenko Darinka	Litija-Šmartno	55-50	77-08
23. Jevremović Nadežda	Beograd I	55—	76-39
Andrejević Olga	Pančevo	55—	76-39
24. Tomić Sava	Karlovac	54-50	75-69
Pasarić Pavica	Dubrovnik	54-50	75-69
25. Savnik Adolfinia	Ljubljanski Sokol	54—	75—
Slivka Katica	Novi Sad	54—	75—
Ognjanac Anka	Zemun	54—	75—
Jovanović Milica	Skoplje	54—	75—

Pojedinke, koje nisu postigle 75% od ukupnih tačaka, nisu uvedene u ovaj iskaz.

Bojno takmičenje muškog naraštaja:

Ime i prezime	Društvo	Sekunda
1. Buđa Juraj	Beograd I.	22 ² / ₅
2. Stefanović Draga	Beograd II.	23 ² / ₅
3. Oklobčić Radovan		24 ² / ₅
4. Krstić Živojin	Beograd II.	24 ⁷ / ₁₀
5. Prokić Aleksandar	Beograd I.	25
6. Pavlović Prodan	Beograd I.	25 ¹ / ₅
7. Živković Sreten	Beograd I.	25 ¹ / ₅
Stojanović Zdravko		25 ⁴ / ₅
8. Barbulović Srboљjub	Beograd II.	26
9. Martinović Nikola	Beograd II.	26 ² / ₅
10. Kukić Milan	Beograd I.	27
11. Markić Boško		27 ² / ₅
12. Luković Milja	Beograd I.	28 ³ / ₅
13. Miločinović Radivoj	Beograd I.	29 ³ / ₅
14. Živković Borivoj	Beograd I.	38 ¹ / ₅
15. Stefanović Radoliin	Beograd I.	0

Popodne vršili su se pokusi za javnu vežbu, koji su pokazali dovoljnu pripravnost u prostim vežbama. Naveče pak je bila naraštajska akademija, na kojoj je nastupio muški i ženski naraštaj iz društava: Slav. Brod, Srem, Mitrovica, Karlovac, Skoplje, Đakovo, Glina i Dubrovnik, a pored ovih nastupilo je također pet vrsta čehoslovačkog naraštaja. Pojedine točke bile su dobro izvedene, a naročito su se odlikovale naraštajke iz Dubrovnika. Nažalost nekoliko točaka ove akademije moralo se ispustiti, jer tobože nije bilo na raspolaganje potrebnih sprava.

Glavni dan naraštaja bio je u nedelju dne 22. juna, otvoren povorkom, koja se je formirala za »Slavijom«. Tačno u 10:30 povorka je bila potpuno gotova i počela je da se kreće po određenim ulicama pod vodstvom zamenika saveznog načelnika br. Vojinovića. Povorka je bila razvrstana ovako: Sokoli-konjanici 22 na broju, vojna glazba, starešinstvo Saveza SKJ, delegati SS te ČOS i članovi sletskog odbora 300, muški naraštaj ČOS 265, ženski naraštaj ČOS 136, muški naraštaj SKJ 1600 i ženski naraštaj SKJ 1026. U povorci je bilo 13 naraštajskih zastava ČOS, 32 naše i više glazba.

Oduševljeno pozdravljana od građanstva, prolazila je povorka mimo kraljevskog dvora. Na prozoru pojavio se je Nj. Vel. Kralj sa predsednikom vlade generalom g. Živkovićem i ostalom gospodom ministrima. Tada su se iz mladih grla zaorili oduševljeni pozdravi, naraštajske zastave su se spustile na počast i odlučnim, ostrim koracima stupala je četa za četom znajući dobro da prolazi mimo svog

najvišeg Sokola — mimo svoga Kralja. Tko ne bi bio na to ponosan! Ne manje zanosno i srdačno pozdravljale su svoga Kralja naraštajke. Sa osmehom na usnicama i izrazom punim zadovoljstva Nj. Vel. Kralj odzdravljao je sokolskoj omladini, koja je svesna svoje budućnosti. I kad su nadošli naraštajci iz župe Sušak-Rijeka, sa karabinkama o ramenu, mnogima su se zacaklile suze u očima, znajući dobro, što time hoće da pokažu.

Tako se je po beogradskim ulicama pomicao cvet naše i čehoslovačke omladine čak tamo do Kalemegdana i otuda natrag prema spomeniku kneza Mihajla. Tu se je povorka zaustavila, pridružila su se i sokolska deca iz župe Beograd i sve to šaroliko mnoštvo grupiralo se je na prostranom trgu, gde je stajala visoka tribina za govornike.

Prvi je uzeo reč predsednik beogradske opštine g. Nešić, koji je sokolsku omladinu pozdravio sledećim govorom:

Mladi Sokoli Jugoslavije!

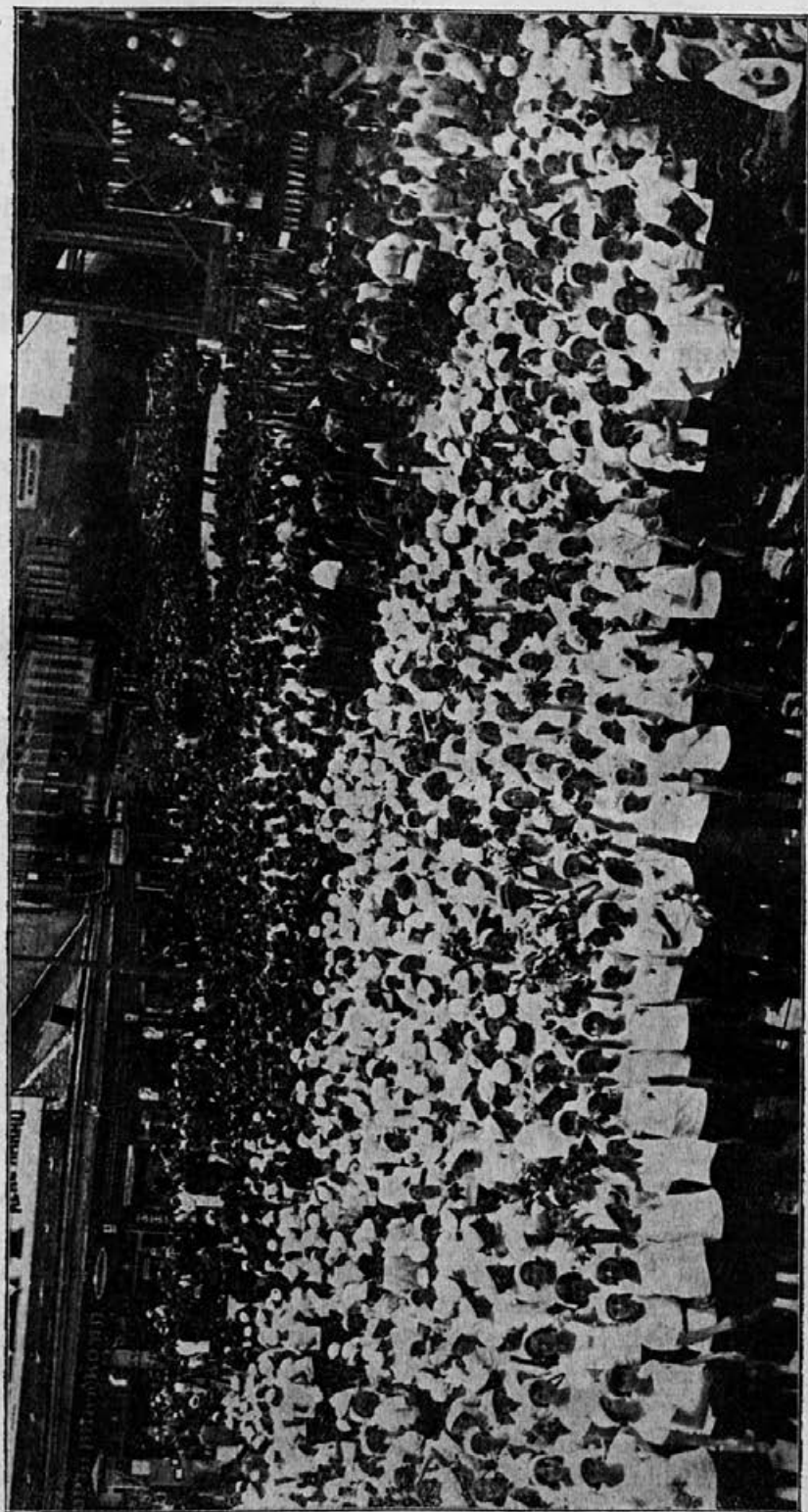
Doleteste sa svih strana naše lepe zemlje, da u jedinstvu osvedočite ljubav prema Otadžbini i da zajednički pokažete visoki uzlet svoje volje i svojih ideala.

Vi ste omladina, na kojoj ostaje budućnost i kojoj mi predajemo veliko zaveštanje svojih predaka i svoje, zaveštanje, koje treba voleti i čuvati. Vi ste najbolja snaga i najlepša nada svoga naroda, koji sa oduševljenjem i verom gleda u svoj podmladak. Eto razloga zašto vas prestonica zemlje i naroda dočekuje danas puna radosti raširenih ruku, uzdignutim zastavama i jednodušnim i bučnim sokolskim usklikom: Zdravo!

Sa ovoga mesta, kao predstavnik Beograda, ja osećam dužnost, da istaknem onu veliku ideju koju vi nosite u svojim mladim srcima i onaj plemeniti zadatak, koji ispunjavate zajedničkim naporima pod viteškom devizom: »Ustaj, živi, bori se, ne kloni!« i pod vođstvom svoga starešine, Njegovog Kraljevskog Visočanstva Prestolonaslednika Petra.

Ta velika ideja jeste, da sreća našeg naroda, Slovenstva i čovečanstva, ističe iz pravilnog razvoja telesnih i duhovnih snaga narodnih; iz zdravlja, koje nosi sposobnost za život, volju za rad i za stvaranje, oštrinu i vedrinu pogleda i nadahnuća, plemenitu utakmicu u borbi za opšte dobro, ljubav prema čoveku i narodu, osećanje zadovoljstva što daje plodan i slobodan život.

Ostvarujući tu ideju, vi upravo ispunjavate i svoj mnogostruki i uzvišeni zadatak: Vi stvarate čvrstu zajednicu snaga, borite se protiv nesloge i njenih razdiranja, vi širite ljubav i ugušujete mržnju, uzdižete dostojanstvo čoveka i moralnu snagu svoga naroda. Eto tako se

Zbor naraštaja pred spomenikom Kneza Mihajla

vi osposobljavate za ostvarenje viših ideala; eto tako svaki vaš član, radeći na svome ličnom usavršavanju, doprinosi dobru svijuu.

U istini, lepšeg i dostojnijeg zadatka nema od onog, koji je ispis-
san na vašim zastavama.

Neka, dakle, mladi Sokoli Jugoslavije, vaša moćna krila budu još
moćnija, da vas uznesu iznad svih sitnih težnja i zavisti, zlu, radosti
ili sebičnosti.

Neka vaše sokolovo oko bude uvek oštro i bistro, da bi jasno
gledalo u daljinu i budućnost, ne zamračeno uskim horizontima i pro-
laznim interesima.

Neka vaš duh bude slobodan i uzdignut, da bi bio svestan pravih
i trajnih interesa našega naroda.

Neka vaš zajednički rad i polet bude simbol ujedinjenja svijuu
Jugoslovena, za veliku sreću i nedeljivu Otadžbinu.

I neka se iz svijuu grla Jugoslovenskih Sokola zaori jedan složan
i radostan usklik: Živeo Kralj! Živela Jugoslavija!

Za tim govorom, koji je bio primljen oduševljenim klicanjem:
»Živeo Kralj!«, »Živela Jugoslavija!«, stupio je na tribinu burno poz-
dravljen naš I. zamenik starešine Saveza br. E. Gangl. (Njegov govor
objavili smo u predašnjem broju »Sokolića« na uvodnom mestu.) Opet
su zaorili poklici celim prostranim trgom, upućeni Kralju, Prestolo-
nasledniku i otadžbini. Glazba je zaigrala čehoslovačku i jugosloven-
sku himnu, koje je omladina saslušala u pozoru.

Čast našem naraštaju i čehoslovačkim gostima, koji su u svemu
pokazali pravu sokolsku disciplinu i nacionalnu svest. Takovu omla-
dinu trebamo!

Veselo su se razilazile mlade čete svesne da su izvršile deo da-
našnjega rasporeda i da se pripreve za popodneveni nastup.

Tačno u ukazano vreme počela je na sletištu javna vežba, koja
nažalost ipak nije bila tako brojno posećena, kako bi to naša omla-
dina i zaslužila. Prisustvovao je Nj. Vel. Kralj i većina članova kra-
ljevske vlade.

Najpre su nastupila muška deca župe Beograd, njih 792 na broju, a
odmah za njima pak ženska deca iste župe, njih 1023. Vežbe jednih
i drugih bile su dosta dobro izvedene i gledaoci su burno pozdravljali
ljupku mladost, koja se trudila da dostojno izvrši svoju zadaću pred
tako odličnim gledaocima. Iza dece nastupio je odmah muški naraštaj
(1776). Broj naraštaja morao je biti svakako veći, da su sve župe uči-
nile svoju dužnost. Nastup mladih vežbača bio je lep i uzoran, zato
ih je publika burno pozdravljala. Izvedba vežaba bila je dobra, ipak
skladnost nije bila potpuna, ali unatoč toga, opšti utisak je bio dosta
dobar, tako da su ih gledaoci nagradili burnim odobravanjem.

Sokolići su se zbrali opet u kolone i u stadion je stupio odel čehoslovačkog naraštaja obojega spola sa zastavom i četa naših naraštajka sa vodnicima. Dva čehoslovačka naraštajca nose tešku brončanu plaketu postavljenu na mramor, reljef, koji predstavlja Prag i Vltavu, krasno delo kipara Sucharda. To je dar čehoslovačkog naraštaja našem na spomen sleta. Čehoslovački naraštajac kratkim lepim rečima izručio je dar našem naraštaju, naglasujući pri tome bratstvo i ljubav, koja veže jednu i drugu omladinu, koja će ostati uvek verna sokolskim načelima. U ime naših odgovorio mu je naraštajac Mirko Rajić iz Subotice:

»Naše duše prepune su radosti i oduševljenja i daju odjeka iskrene bratske ljubavi prema Vama našoj saveznoj braći sa Vltave i Labe. Odre i Dunava videći vas u našoj sredini u zagrljaju velike sokolske porodice Sveslovenskog Sokolskog Saveza. Naš današnji susret neka umesto reči bude obnova naše svečane zakletve iz teških dana borbe naših i vaših otaca za naše oslobođenje i ujedinjenje. A to je geslo: Vernost za vernost.«

Oba mlada Sokola bratski su se poljubila i time potvrdila netom izrečenu zakletvu. Bio je to svečan trenutak, koji je svakog dirao duboko u srce, a mnogima su se orosile oči. Nakon odulje tišine, nastao je odjednom upravo urnebesni aplauz, koji je trajao sve dok mlade čete nisu napustile sletišta.

Odmah zatim nastupile su naše naraštajke, 982 na broju. Njihov nastup i izvedba prilično teških ali lepih vežaba bila je dobra, samo je tu i tamo pokrivanje ponešto bilo slabije. Također su i naraštajke za svoje požrtvovno delo pobrale obilno pohvale.

Sledilo je bojno takmičenje našega naraštaja, koje je stavljalo na mlade takmičare velike zahteve. Uspeh se vidi iz pre pomenute tabele.

Naročitu su pozornost izazvale vežbe muškog naraštaja ČOS. Nastupilo ih je 244 takovom preciznošću i odlučnošću, da su publiku upravo zadivili. To isto vredi i za čehoslovačke naraštajke, kod kojih je njihov posebni vežbovni način imao najbolji učinak, a razume se da je i izvedba također bila savršena.

Na spravama učestvovalo je 25 vrsta sa 167 vežbača među tima 4 vrste čehoslovačkog naraštaja, 16 vrsta ženskog naraštaja sa 98 vežbačica i među njima jedna čehoslovačka. Pri vežbama na spravama moglo se je videti mnogo dobrih vežbača, što znači, da među omladinom imamo dobar materijal.

Naraštaj iz Gline izveo je »Sokolsku zakletvu«, skupinski sastav u lepim slikama. Izvedba je bila dobra i skladna.

Zadnja točka bio je nastup naraštaja iz župe Sušak-Rijeka. Mladi borci nastupili su hrabro i odlučno sa puškama te su vežbe izveli veoma precizno i skladno kao vojnici. Sve njihove kretnje bile su savršene

i otsečene te su gledaoce tako reći elektrizovali. Po izvedbi odlučno su defilovali mimo Kraljeve tribine i publika ih je pozdravljala iskreno i najvećim oduševljenjem. Silan je bio to aplauz i nije prestao dokgod nisu napustili stadion. Nj. Vel. Kralj očito zadovoljan ostao je u loži sve do konca.

Time je bio dostojno zaključen naraštajski dan, koji je pokazao sokolski uzgoj naše omladine. Dojam, koji je učinila omladina, bio je najbolji i prestonica je bila puna hvale o dobrom uzgoju naših i čehoslovačkih mladih Sokola.

To neka bude pobudom vama mladima za daljnji sokolski rad!

Veseo pojav.

z Hodonině u Čehoslovačkoj republici primili smo od naraštajca Jana Otahala vrlo ljubazno pismo, koje nas je jako razveselilo. Pomenuti nam piše, da je naraštajac Sokolskog društva u Hodonině i da želi upoznati težnje i zadaće naraštaja u Jugoslaviji. Zato moli da mu pošaljemo naš list »Sokolić« od ove godine i da mu javimo koliko stoji godišnja pretplata. Rado bi također kasnije napisao i kakav članak za »Sokolić«. Kako bi se rado dopisivao sa našim naraštajem, moli nas nadalje, da u našem listu objavimo ovo pismo:

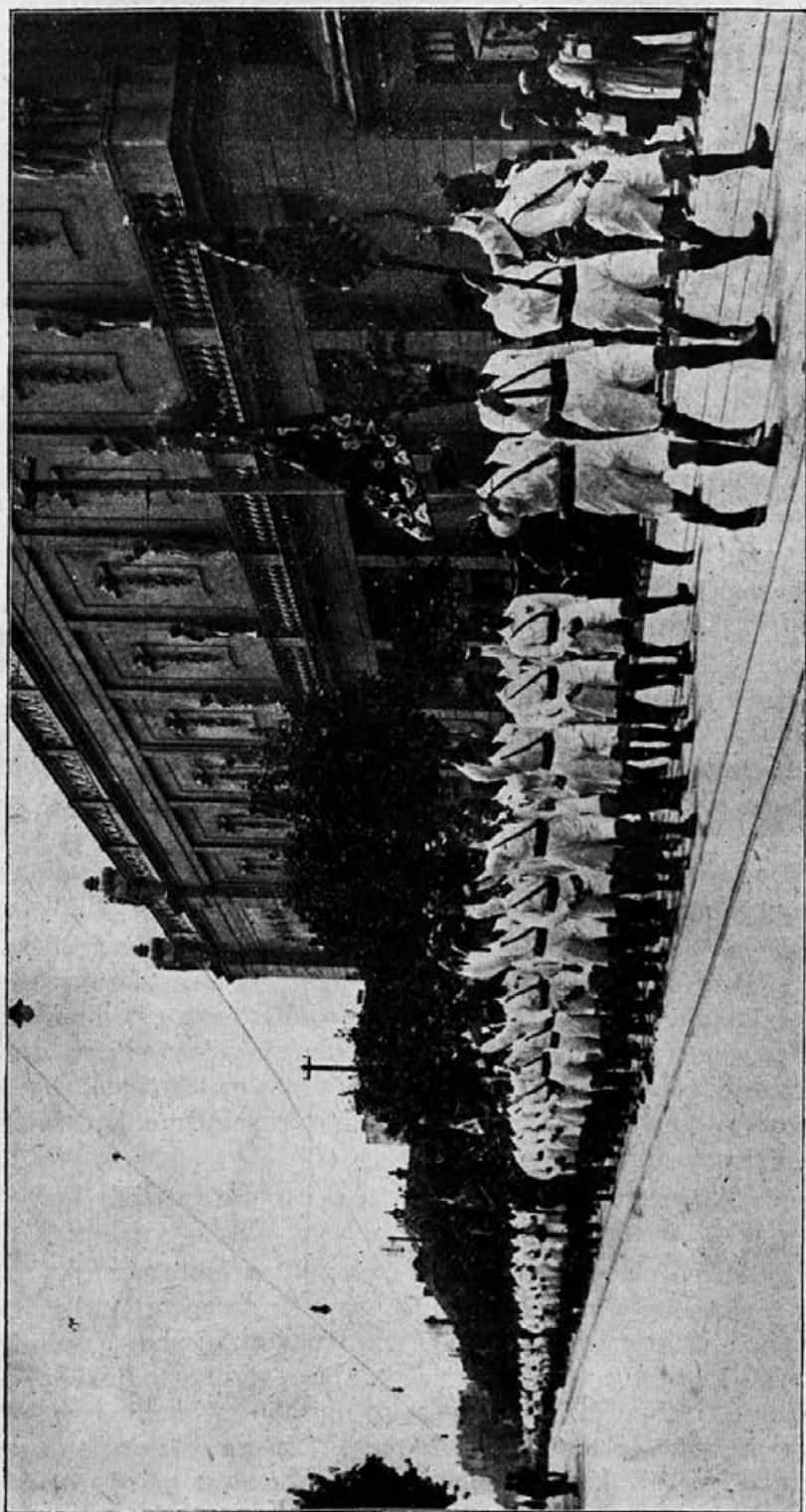
»Sa sokolskim naraštajcem, koji je bio i pre učlanjen kao naraštajac Jugoslovenskog Sokolskog Saveza i koji se zanima za sokolska i javna pitanja u Čehoslovačkoj, želi dopisivati čehoslovački naraštajac iz Hodonině, rodnoga kraja prezidenta Masaryka, o uzajamnosti obiju bratskih naroda i o zadacima slovenskog Sokolstva. Pišite na naslov: Jan Otahal, studujući, Hodonině, Sušilova 15 (Čehoslovačka).«

To pismo smatramo za veseo pojav i dokaz, da međusobno zbližavanje i upoznavanje među čehoslovačkim i našim naraštajem postaje svakim danom to jače i istinskije. Slovenska uzajamnost, koju goji Sokolstvo, zadobiva sve to čvršće tlo. Radi toga pozivamo naše naraštajce, koji uistinu imaju pravu volju i veselje da se dopisuju, da se oglase na to pismo i odgovore čehoslovačkom bratu.

Naravno, također i mi smo ispunili želje br. naraštajca i poslali smo mu sve do sada izišle brojeve »Sokolića«. Naročito će nas pak obradovati, ako također i od njega dobijemo obećani članak za naš list.

Neka živi čehoslovačko-jugoslovensko bratstvo! Zdravo! Na zdar!

Naraštajci ČOS u povorci

I. svesokolski slet Sokola kraljevine Jugoslavije u Beogradu 1930.

(Svršetak.)

Prvisletski dan.

anas je bio prvi od tri glavna sletska dana veličanstvenog sokolskog slavlja. Ja sam samo gledao i gledao i divio se snazi Sokolstva. Mislim, da i nema na svetu organizacije, koja bi bila kadra da priredi tako nešto velikoga kao što je svesokolski slet.

Već ranim jutrom pohitao sam na sletišta, koje je bilo preplavljeno Sokolima i Sokolicama, jer su imali kušnje za popodnevni nastup pod vodstvom saveznog načelnika brata dra. Murnika i savezne načelnice sestre Skalarjeve.

Tik pred svršetak kušnje pošao sam opet u grad. Prostor pred sletištem pun je Sokola i ostalog općinstva, paviljoni za okrepu bijahu prenatrpani. Vrućina postaje sve neshvatljiva.

Popodne, u pola četiri, ogromno mnoštvo ljudi navalilo je na ulaze stadiona. Sa sletnim znakom imam slobodan pristup na člansku tribinu, koja je već puna i na koju udara sunce svom žestinom, tako da jedva dišemo i svi smo mokri od žege. Tribine se pune. Redatelji imaju pune ruke posla. Glavna tribina, koja je nasuprot nas, sva je zaposednuta. U ministarskoj loži je predsjednik vlade general g. Petar Živković sa ostalim članovima kraljevske vlade. Također i diplomatske lože potpuno su zaposednute od pretstavnikâ najrazličitijih država.

Tačno u četiri pojavila su se u svojoj loži Njihova Veličanstva Kralj i Kraljica u pratnji prvoga i drugoga podstaroste Saveza braće Gangla i Paunkovića. Nj. Vel. Kraljica vodila je prestolonaslednika Petra, starešinu našega Sokolstva. Oh, da si video našega dragoga Prestolonaslednika, kako je bio obučen u pravi pravcati sokolski kroj, kako je ponosno stajao pokraj svoje mamice i salutirao, kad je glazba udarala državnu himnu!

Tisuće i tisuće gledalaca oduševljeno su pozdravljali kraljevsku porodicu.

Zatim su počele vežbe. Najpre nastupili su jugoslovenski Sokolovežbači u sletskim prostim vežbama. Sa tri strane sletišta nastupale su silne kolone krepkih, mišičavih tela i nakon krasnog rajalnog nastupa izveli su nastup za proste vežbe. Čitav stadion odjekivao je od oduševljenja. Ne mogu da Ti potanko opišem taj nastup, predugo bi to bilo i preslabo je moje pero. Samo Ti kažem, pri pogledu na taj veličanstven prizor, suze radosnice orosile su moje oči. U mom srcu svakog časa sve to više rasla je ljubav prema Sokolstvu...

Proste vežbe, koje je izvadalo 2500 vežbača, ispale su iznad svakog očekivanja.

Tek što su vežbači napustili sletišta, dokoračale su članice u zbijenim redovima; bilo ih je do 1300 i nakon lepog rajalnog nastupa izvele su skladno i precizno svoje proste vežbe. Zatim nastupilo je trideset poljskih Sokolica u lepim ritmičkim vežbama, za njima 200 ruskih Sokola u vežbama sa kopljima. Sledilo je iza toga šesnaest lužičko-srpskih Sokola i četiri članice u narodnim nošnjama te su izvadali vežbenu skladbu »Oslobođenje«, koja je na svih ostavila dubok utisak. Za njima nastupile su brojne vrste vežbača u vežbama na spravama. Poslednja točka današnjega programa bila je štafetno takmičenje. Trkali su po četvero — naši, čehoslovački, poljski i ruski Sokoli. Pobedili su Čehoslovaci, druga je štafeta bila poljska, treća jugoslovenska i četvrta ruska.

Svaka pojedina vežbovna točka bila je oduševljeno primljena sa silnim usklikima odobravanja i pleskanjem.

Vežbeni nastup prvog sletskog dana završio se je sjajno. Danas naveče pak priređuju se na raznim mestima sokolske akademije i druge priredbe.

Povratio sam se kući umoran i gladan i tako mi se pružila prilika, da se i s Tobom pozabavim. Kasno je već, idem u krevet.

Dragi Petre, srdačno i sokolski Te pozdravlja Tvoj

Zdravo!

Jože.

Dragi Petre!

Beograd, 1. jula 1930.

Ovo je zadnje pismo, koje Ti pišem pred odlaskom iz Beograda. Sada pak jedva čekam da se povratim u Ljubljanu. Istina, stric i svi u njegovoj porodici imaju me veoma rado te su prema meni vrlo ljubazni, ipak želim opet k mojim dragim roditeljima i k Tebi, dragi prijatelju. Povraćiću se za dva dana i samnom će doći stričev Miloš, koji prem mladi od mene, ipak veoma dobro razume. Ostati će naime malo kod nas na odmoru te ćemo tako sva trojica napraviti nekoliko izleta u planine; naravno, nastojaćemo da nikako ne propustimo vežbovne časove u našem Sokolu.

Danas, kad je velika većina Sokola već napustila Beograd te se u gradu već prilično lakše diše, želim da Ti ispripiš o drugom i trećem sletskom danu. Čisto kratko, samo najvažnije stvari i bez ulepšavanja. U tim danima svesokolski slet zadobio je pun sjaj svoje veličine.

Sokolski Vidovdan u Beogradu.

Svi Beogradani, bez razlike, tvrdili su, da takovog Vidovdana, kakav je bio ovogodišnji, Beograd još nije upamtio. Uistinu, i bilo je tako! Sva vojska Beograda bila je već od ranoga jutra na nogama u

paradnim uniformama; tisuće i tisuće općinstva je napunilo ulice od Dvora do Saborne crkve i sve je nestrpljivo čekalo Kralja i Kraljicu.

Imao sam veoma zgodno mestance s kojega sam sve video jako dobro. Odmah iza 10 sati pojavio se je na konju Nj. Vel. Kralj u pratnji ministra vojnog generala g. Hadžića. Sokolstvo, koje je držalo špalir i svi gledaoci, koji su bili kao srdele stisnuti, urnebesno pozdravljali su miloga Vladara: Živeo! Zdravo! Na zdar! Czoem! — Kralj je prijazno otpozdravljao Sokolstvu i narodu. Za Kraljem se je vozila u krasnoj kočiji Nj. Vel. Kraljica Marija u pratnji dvorske dame gospode Švrljuga.

Po svršenom crkvenom obredu kraljevski par vraćao se je istim putem u dvor ponovo oduševljeno pozdravljan od naroda.

Popodnevna vežba. — Nj. Vel. Kralj dariva Sokolu kraljevine Jugoslavije zastavu. — Govor Nj. Vel. Kralja. — Govor podstaroste br. Gangla.

Popodne već u tri bio sam na sletištu. Toga dana mesta na sletištu (do 50.000) bila su potpuno rasprodana i više tisuća ljudi vrvilo je oko stadiona, jer više nije bilo ni jednoga mesta. Ja sam se naravno progurao na »vruću« člansku tribinu.

Oko četiri manje četvrt zaszvirala je glazba državnu himnu i u svojoj loži pojavili su se Njihova Veličanstva Kralj i Kraljica i Nj. Vis. Prestolonaslednik Petar te podstarešine braća Gangl i Paunković. Oči svih bile su uprte u kraljevu ložu i svi smo stoječke oduševljeno pozdravljali kraljevsku porodicu. U kraljevoj loži bili su također predsednik vlade general g. Petar Živković i ostali visoki dostojanstvenici. Kad je glazba udarila koračnicu, sabrali su se na sletištu svi naši Sokoli i Sokolice, braća Čehoslovaci, Poljaci, Rusi, Lužički Srbi i naši Sokoli iz Amerike. U prvom redu pred čitavim Sokolstvom poredali su se barjaktari sa barjacima te pretstavnici Slovenskoga Sokolstva.

Zvučnici su na to najavili celom sletištu govor Nj. Vel. Kralja i razviće barjaka, kojega Nj. Vel. Kralj dariva Savezu S. K. J.

Pre, no što je Kralj počeo govoriti, bio je burno pozdravljen, nato je nastala potpuna tišina. Kraljev govor čuo sam veoma dobro.

Kraljev govor je za vse naše Sokolstvo od istorijskog značaja, jer se u njemu zrcali sva ljubav, koju naš Vladar goji prema Sokolstvu.

Kraljev govor glasi:

Sokoli i Sokolice!

Od Sokola kraljevine Jugoslavije, koji je nedavno stvoren pod starešinstvom Moga Prvorodenoga Sina, Naslednika Prestola Petra, očekuje se da bude zdravi vaspitač omladine, pobornik bratstva i ljubavi, zatočnik velike jugoslovenske misli, nosilac viteškog i nacionalnog duha. On ima da kod svojih pripadnika razvija i jača plamen rodoljublja i plemenitog oduševljenja, da im bude škola građanskih

vrline. Pored toga, on ima da bude spona sa velikom sveslovenskom sokolskom zajednicom.

U znak Svoje Vladalaške pažnje prema tim velikim zadacima i njihovom izvršenju, podarujem Sokolu kraljevine Jugoslavije ovu zastavu i razvijam je sa željom: da bi se uvek gordo lepršala na čast i slavu Kralja i Otadžbine!

Pod ovim znamenjem, Sokoli i Sokolice Jugoslavije, čeličite vaše mišice, oblagorodujte vašu dušu, naoružavajte sokolskim vrlinama vaše srce. I nikada ne zaboravite, da vaš sjajni polet i sve vaše odlike uvek dugujete velikoj i ujedinjenoj Jugoslaviji, da njoj pripadate svojim mislima i svojim delima.

Od kolevke do groba dužni ste služiti samo Jugoslaviji i jugoslovenskoj ideji, njene su vaše mišice i vaša srca, njene imaju da su sve vaše radosti i ideali, vaše težnje i sva vaša pregnuća.

To traže od vas vaše sokolske tradicije, to je amanet onih, koji padoše za veličinu Otadžbine, to vam je moj kraljevski pozdrav.

Zdravo!

Kraljev govor bio je više puta prekidan pravim vihorom oduševljenja od preko 50 tisuća ljudi.

Za vreme Kraljevog govora, maršal dvora general g. Dimitrijević držao je zastavu, koju je po završenom govoru Kralj izručio I. podstarosti Saveza bratu Ganglu sa rečima: »Predajem Vam ovu zastavu uz Svoj Kraljevski pozdrav«.

Taj trenutak izručenja zastave bio je pun radosti i ganuća. Ne-koja braća iz seljačkih četa, koja su se nalazila desno i levo od mene, samo su jecali, toliko su bili ganuti.

Brat Gangl primio je zastavu i u pratnji nekoliko braće poneo ju je na vežbalište pred sabrano Sokolstvo.

Zatim, kada su katolički, pravoslavni i muslimanski svećenici blagoslovlili zastavu, održao je brat Gangl sledeći govor:

Vaše Veličanstvo!

U trenutku, kada Jugoslovensko Sokolstvo organizovano u Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije pod starešinstvom Naslednika Prestola Petra, prima iz ruke Vašeg Veličanstva kao poklon ovu divnu zastavu, moja je prva dužnost, da izrečem Vašem Veličanstvu najsrdačniju zahvalnost nas sviju za ovo najveće odlikovanje.

U toj zastavi simbolizovana je ljubav našeg Vladara prema veličajnoj ideji dr. Miroslava Tyrša, koji je njom probudio sve Slovence ka novom radu i životu, ka samostalnom mišljenju, ka samopouzdanju i stvaranju onih dobara, koja su sadržaj i srčika narodnog, moralnog i fizičkog zdravlja.

U toj zastavi pak ima vidan izražaj i naša ljubav, ljubav naših sokolskih srdaca prema Vašem Veličanstvu, prema Vašem uzvišenom

Domu, prema našem narodu, prema našoj Otadžbini, prema čitavom Slovenstvu i prema sokolskim idealima bratstva, jednakosti i slobode!

Ta zastava poklonjena je iz ljubavi, a prima ju i grli ljubav naših duša sa žarom i iskrenošću naših duša, koje plamte u vatri oduševljenja, radosti i sreće. I gde poklanja i prima ljubav, tamo se rađaju plodovi zdravog nacionalnog života.

U punoj meri osećamo duboki smisao reči Vašeg Veličanstva, koje će da ostanu svima nama nezaboravljene i prema kojima ćemo upraviti naš daljni rad u čast Kralja i Otadžbine!

Sretan sam, što mogu ovaj zavet položiti na taj kraljevski poklon u ime Jugoslovenskog Sokolstva u prisustvu naše slovenske braće i sestara Čehoslovaka, Lužičkih Srba, Poljaka i Rusa. Sjaj i veličina ovog trenutka upliče se u naše duše kao alem kamen u Kraljevsku krunu. Od ove zastave razdvojiće nas samo smrt!

Na kraljevski pozdrav odgovaram sa sokolskim pozdravom odanosti i vernosti: Vaše Veličanstvo, carstvuj na sreću nam, carstvuj na strah vragam!

Zdravo!

Ta možeš i sam pomisliti, kako je bilo oduševljenje nakon krasnih reči našeg ljubljenog podstaroste brata Gangla. Zastavu je onda primio savezni barjaktar br. inž. Radulović, našto su još kratko govorili savezni načelnik brat dr. Murnik, čehoslovački ministar narodne odbrane Viškovski, zam. staroste ČOS br. Mašek, starosta poljskog Sokolstva br. Zamoyski, starosta ruskog Sokolstva br. Vergun, starosta lužičko-srpskog Sokolstva br. Šajba i predsednik cetinjske opštine br. G. Milošević.

Svu tu braću — osim nekih — pre nisam poznavao ni osobno ni po imenu. Čitao sam o njima u novinama te Ti ih navadam, da se i Ti upoznaš sa pretstavnica Slovenškog Sokolstva.

Po završenoj svečanoj predaji zastave, počelo se je sa vežbovnim rasporedom.

Vežbe.

Najpre su nastupili jugoslovenski Sokoli u sletskim prostim vežbama. Nastupilo ih je manje nego juče; valjda su se prestrašili velike vrućine. Za njima su nastupile članice, također u prostim vežbama. Upravo veoma lep i burno pozdravljen bio je nastup četrdesetorice čehoslovačkih Sokola i Sokolica, koji su uzorno izvađali vežbenu kompoziciju »Češku besedu«. I najedanput tisuće gledaoca uprlo je svoj pogled u vis. Što je bilo? Čehoslovačka braća poneli su sa sobom iz svoje domovine 680 golubova, koje su sada na sletištu pustili, da ponesu na sve strane čehoslovačke republike pozdrave sa našega sleta. To je bio neopisiv prizor! Šesnaest poljskih Sokola i Sokolica izvađalo je »Mazurku«, a zatim 24 rumunska vežbača uzorne proste vežbe.

Na mene ove malobrojne skupine nisu napravile najbolji utisak, jer se vežbači na tako velikom prostoru gube i nemaš pravoga užitka, jer iz daljine ne možeš da dobro vidiš pojedine kretnje.

Sledeća točka bila je jedna od najbolje izvedenih od svega rasporeda. Nastupilo je naime 400 mornara pod vodstvom brata A. Kovača iz Dubrovnika. Milina je bilo gledati, kako mornari ponosno, u najboljem redu, uzornom pokrivanju i ravnanju, suncem opaljeni stupaju na sletišće. Sa svih strana nastalo je gromko klicanje: Živela naša mornarica! I kako su samo izvadali vežbe sa veslima! Sigurno, nitko ih ne bi bolje izveo! Zatim su nastupila 72 pitomca pomorske vojne akademije iz Dubrovnika u »Turskom maršu«, koji su izveli besprekorno. Bez pretiravanja — barem je tako moje mišljenje — može da se kaže, da so to bile zaista uzorne točke.

Po nastupu 30 Poljaka u prostim vežbama, štafetnom trčanju 4 × 75 m članica za slovensko prvenstvo (pobedile su čehoslovačke Sokolice) i po simboličnim vežbama sa puškama »Za kralja i domovinu«, koje je izvadalo 160 vojnika iz Zagreba — današnji raspored bio je iscrpljen.

Ogromno mnoštvo ljudi nagrnulo je tada prema izlazima iz stadiona.

I ja sam također pohitao kući prepun najlepših dojmova toga dana.

Treći, zadnji sletski dan.

O trećem sletskom danu 29. juna i time u zadnjem delu mojega pisma završiću malo hitreje. Žuri mi se naime da pođem na kupanje na beogradski »Lido« na Savu i usput ću da Ti otpremim pismo.

Sokolska povorka.

Sa povorkom, koja je zadivila ceo Beograd i one tisuće naroda iz unutrašnjosti države, dosegao je svesokolski slet vrhunac veličanstvenosti. U povorci je ponovo došla do pravoga izražaja snaga i veličina sokolske misli te slovenskog bratstva i uzajamnosti.

Već oko pola osam ujutro požurili smo se sa stricom i njegovom porodicom prema Aleksandrovoj ulici, gde smo se postavili na veoma zgodno mesto nedaleko od tribine, koju su postavili za kraljevsku porodicu, vladu i pretstavnike inostranstva. Mimo nje defilirala je sokolska povorka, koja se je formirala daleko gore na »Slaviji«. Ceo Beograd je bio na nogama, ulice, kojima je prolazila povorka, nikada nisu bile tako pretrpane. Pa iako se mnogi Beograđani do toga dana nisu oduševljivali za Sokolstvo, jer ga nisu poznavali niti su ga mogli da pojme, danas su se Sokolstvom oduševili i Beograd je također postao ceo sokolski.

I nadošla je povorka također i do nas. Na čelu fanfara osmorice mariborskih Sokola na konjima, za njima sokolski konjanici iz Kragu-

jevca, zatim savezni načelnik br. dr. Murnik, barjaktar sa novim savez-
nim barjakom, pak starešinstvo Saveza Slovenskog Sokolstva i
gosti: Rumuni, Lužički Srbi, američki Sokoli, Čehoslovaci, Poljaci, Rusi
i konačno jugoslovenska sokolska armada. U povorci je bilo mnogo
barjaka i glazba. Sviju smo oduševljeno pozdravljali, sve jednako
srdačno i bratski. Najbolji utisak — pored američkih Sokola — na-
pravili su na me naročito naša draga braća Čehoslovaci i sestre Čeho-
slovakinje, kojih je bilo u povorci preko 5500! To ti je broj! To je
svest, to je shvatanje slovenske uzajamnosti.

U povorci je bilo skoro 20.000 ljudi i trajala je dva sata. Kad se
završila bila je po ulicama takova stiska, da smo trebali prilično vre-
mena čekati dok smo trudni i znojni stigli kući.

Popodnevna vežba.

Još na kratko o zaključnoj vežbi, koja je počela popodne u pola
četiri. Nastupili su: 150 starije čehoslovačke braće u vežbama sa štapo-
vima; 750 članova seljačkih sokolskih četa u prostim simboličnim vež-
bama; 240 starijih članova SKJ sa štapovima; mornari u vežbama na
spravama i u ostalim različitim vežbama; 1600 vojnika u vežbama sa
puškama; 900 čehoslovačkih Sokola u krasnim prostim vežbama; ame-
rički Sokoli u simboličnoj vežbi »Borba«; odredi čehoslovačke vojske,
koji su pokazali kako se u njihovoj vojsci goji sistematsko vežbanje;
odredi rumunske vojske i konačno konjica Kraljeve garde sa posebnom
točkom na konjima.

Sve te vežbe ispale su veoma dobro i kao što vidiš, to popodne
bilo je pre svega namenjeno našoj vojsci i odelima čehoslovačke i
rumunske vojske. Nešto naročitoga bile su također proste vežbe čehoslovačkih
Sokola i naših seljačkih sokolskih četa.

Dabome, i ovu priredbu posetio je Nj. Vel. Kralj sa svojom poro-
dicom, a nazočni su bili i svi ministri, strani diplomati i t. d. Tribine
su bile prepune gledaoca.

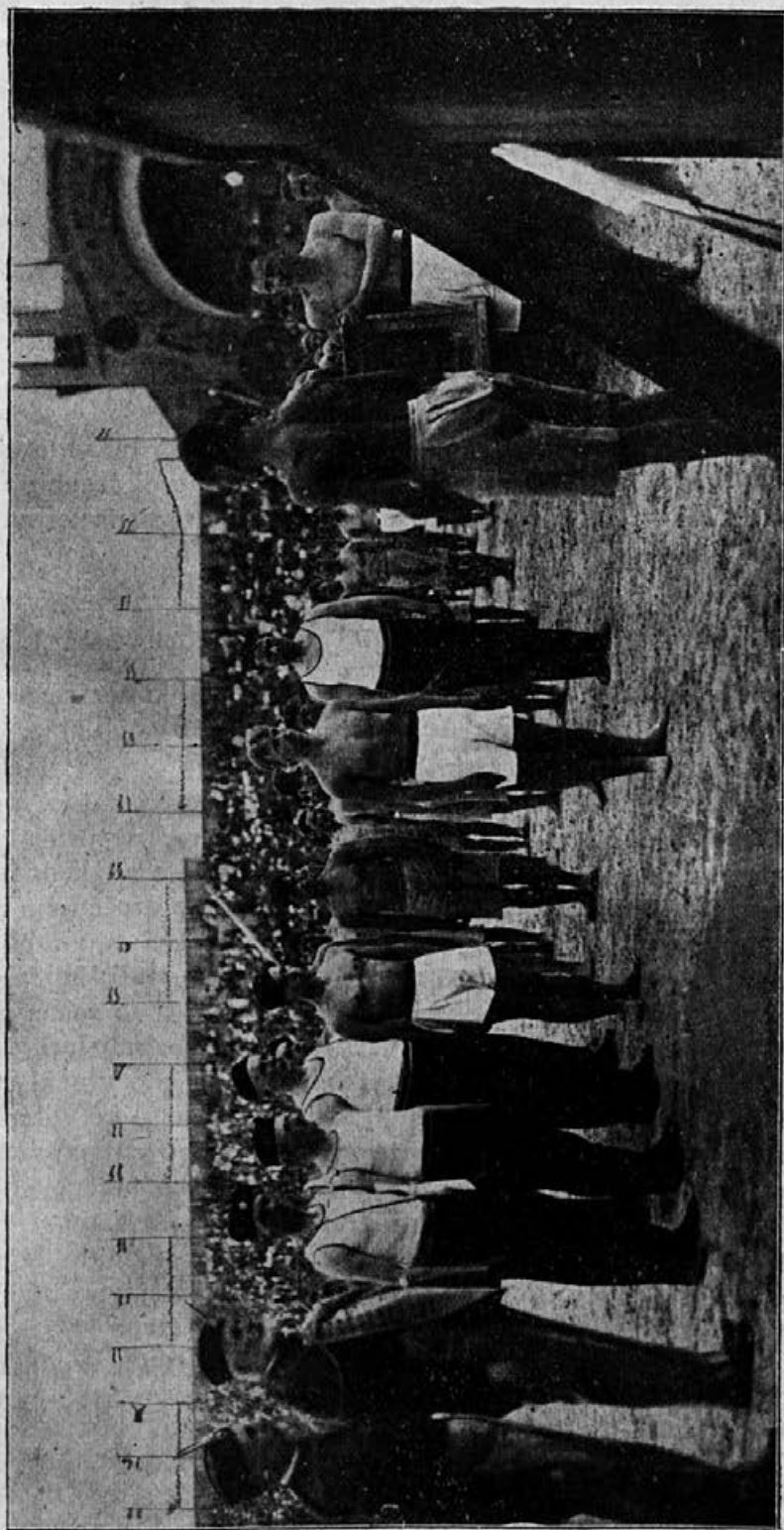
Naveče, oko pola deset, pošao sam još jedanput na sletišta, gde
je 400 vojnih glazbenika izvadalo »Monstre« koncert, to znači, da su
svirali svi zajedno i možeš i zamisliti, kako je to odjekivalo.

I sada je konac. Konac veličanstvenog jugoslovenskog svesokol-
skog sleta, na kojem smo videli mnogo toga lepog i značajnog, što nas
je tako oduševilo za sokolsku stvar. Danas smo još naraštajci, dragi
Petre, ali kad bude sledeći jugoslovenski svesokolski slet, bićemo tada
kroz to par godina pravi članovi. Do tada ćemo se i mi dva potruditi,
da slet ispane još lepše i veličanstvenije.

U toj želji i do skorašnjeg viđenja, šalje srdačne pozdrave svim
Fvojima, Tebi pak snažni sokolski

Z d r a v o !

Tvoj Jože.

Naraštaj ČOS predaje poklon našemu naraštaju

Na Králi.

(K Tyrševemu rojstnemu dnevu 17. septembra.)

oj, vi lesovi křivoklátski, edinstveni in najkrasnejši lesovi za tega, kdor si ne gre odpočit, kdor gre delat. Ali ste začarani kraj globokih misli ali pa ste tajen vrec velikih sil?

V vas ni miru, ni ga, ker je tu polno, vse polno pobud, misli, načrtov, kakor bi pod vsakim kamenom bil vložen nov in zopet nov neusahljiv vir. Lesovi, v katerih se moreš izgubiti, izginiti, združiti se z naravo, dokler ti je ljubo. Lesovi krasni, lesovi globoki, lesovi křivoklátski.

Zdice, Svata, Nový Jáchymov, Nová Hut', Zbiroh, Nížbor, Lány, Křivoklát — predvsem pa gozdarska hiša »na Králi«.*

Kar ime, to spomin! Tukaj se je rodila novodobna češka sila, češki narodni program, smer in cilj podrobnega vsakodnevnega dela češkoslovaškega človeka. Tukaj se je srečal s Fügnerjem Tyrš.

Tukaj, v teh lesovih je raslo Sokolstvo.

Kako bi ti, duša slovanska, ne imeli baš ti lesovi največ pripovedovati!

In pripovedujejo, pripovedujejo... O sili, ki je v vsakem izmed nas. O tem, da jo je treba gojiti, skrbeti za njo, jo z druženjem množiti in z npravnostjo ohranjati. O tem, kako more biti v porabljanju te sile le obča korist in kako jo nad vse ter v vsem vodi ljubezen do domovine. Pravo, istinito, globoko domoljubje, ki je silno važna stvar, zakaj (po Tyršu) »za domoljuba veljati in morda to tudi biti, a le v splošnem pomenu te besede, je malo, jako malo, ako kdo v neki stroki tega velikega narodnega dela ne dokaže svojega dela. Le s tem, da se poedinec, da se skupnost briga za svojo posebno nalogo, da prispeva vsakdo svoj donesek marljivo k celoti, le tako prospava in se dviga ta celota, le tako dobi narodno življenje ono vsestranost in oni široki temelj, da ne potrebuje tujih življenj, tako edino in končno veljavno odoli tujinstvu. Zato je življenje, zasebno in javno, stalna in trda borba. Treba je energične, nezlomljive volje, treba je strogosti in trdnosti v npravnosti, treba je močnih lehti in trdnih grudi, treba je duha bratstva in možate ljubezni, ki silo potroji, spajajoč jo v nepretrgljivo zvezo.«

* Kraji, po katerih je hodil Tyrš, ko je bil domači učitelj v Novem Jáchymovu, in kjer je snoval načrte za svoje poznejše veliko delo. (Opomba prevajalčeva.)

To je uvodna, vstopna beseda velikih borov za Křivoklátom, če gremo v smeri proti Jáchymovu, in belih brez pri Vraní skáli.

In čim več hodiš po křivoklátskih lesovih, tem bolje, globlje in popolneje spoznaš, da človek po človeku, mož po možu, vodnik za vodnikom, da vsi oni, ki so se povzpeli visoko nad svoje sodobnike, kakor visoka in tipična drevesa vzraščajo visoko nad ves gozd, da vsi skupaj sovisijo po globokem notranjem odnosu svojega dela in svojih misli. Nele kot ljudje, nego predvsem kot s i n o v i i s t e g a n a r o d a. Vse, kar je na njih bilo nestalno, časno, kar je bilo delo miljeja in trenutka, to izginja in zamira; ostaja le močno, trdno, veliko, večna skupnost rodu in duha. V tem iztezajo od stoletij čez stoletja desnice starodavni prebivalci češkoslovaških pokrajin k veliki postavi Husovi, a ta hodi roko v roki z Žižko¹, Jiřím — husitskim kraljem, Komenským², Jungmannom, Havlíčkom, Palackým³, Tyršem in Fügnerjem kakor en človek v raznih dobah, dejanjih in izobrazbi duhá. Tako, kakor piše veliki poznavavec češkoslovaškega naroda, Francoz Ernest Denis⁴: »Primerjajte Husa, Tábore, Chelčickega⁵, Komenskega, Dobrovskega⁶, Palackega, Riegra⁷, Masaryka. Kakšen odnos se more najti med temi možmi, ki se po vsem razlikujejo med seboj, po miselnosti in obsegu svojih znanosti, po svojih filozofskih sestavih, po svoji vzgoji? Toda pogledjmo bolje! Vse te sinove istega plemena označuje sličnost po rodu. V vseh važnih stvareh so si ti možje podobni. Kakor nekdanj očetje koncila⁸, tako tudi Nemčija, ki je svojo nevarno igro razširila na ves podjarmljeni svet, kliče Čehom: »Odpovejte se svoji preteklosti; priznajte, da resnica, ki ste jo baje spoznali, ni prava, odrecite se svojemu programu:

Ni vede nad nraavnostjo, ni zakona nad pravico, ni sile nad strpnostjo, ni bogastva nad pravico, ni življenja nad ljubeznijo.«

Tak je bil nekdanj odgovor Husov v Kostnici. To je bil odgovor Palackega.«

Tako je karakteriziral češkoslovaški narod Ernest Denis. To je bil v resnici tudi temelj dela in mišljenja vseh češkoslovaških narodnih voditeljev. Pri tem pa z njihovim geslom večno in stalno dalje.

¹ 1360.—1424.; znamenit vojskovodja taboritski.

² 1592.—1671.; znamenit pedagog in škof »čeških bratov«.

³ Jungmann (1773.—1847.), Havlíček (1821.—1856.), Palacký (1798.—1876.); češki narodni buditelji.

⁴ Bivši, sedaj že umrli vseučiliški profesor v Parizu in velik prijatelj Čehov ter zagovornik njihove politične samostojnosti.

⁵ Okrog 1390.—1460.; znamenit češki mislec in husitski verski pisatelj.

⁶ 1753.—1829.; ustanovitelj slovanskega jezikoslovja in zgodovinar.

⁷ 1818.—1903.; odličen češki politik.

⁸ V Kostnici (1415.), po katerem je bil mister Jan Hus sežgan kot krivoverec na grmadi. (Opombe prevajalčeve.)

Dalje! Ne stati! Neprestano napredovati, kajti »kaj nam ob sebi zagotavlja napredek, razvoj naše stvari in njeno izpopolnjevanje?« se vprašuje Tyrš ter si odgovarja: »Mislimo, da to, če si obdržimo vedno v zavesti, da je možno napredovati in izpopolnjevati, da bi se vse, kar delam, moglo vršiti tudi drugače in morda boljše. Misel enostavna in vendar ne vsem vedno v spominu. Saj je káko in kedaj obstoječe stanje težko v taki meri izborno, da bi izboljšanje v njem bilo naravnost nemogoče. Ako tedaj v kakšni stvari ni napredka k boljšemu, tedaj se mora soditi, da menda ni najvišja njena popolnost povzročila zastoja, nego prej neka človeška nečednost, ki je vsakemu napredku — tudi v javnem življenju — glavno napotje in zapreka; in ta nečednost se imenuje — zadovoljnost. Saj je zadovoljnost ona težka svinčena kita, ki jo je treba predvsem raztrgati, ako hočemo ne le nositi glavo smelejše, nego tudi svobodneje misliti. Kamorkoli v čemerkoli pridemo, to nas ne zadržuj misliti in promatrati dalje, ali morda vendar ne bi moglo biti vse tudi drugače in boljše. V tem oziru bodi sokolsko geslo *večno gibanje*, ali če hočemo, tudi *večna nezadovoljnost*, ki ima tukaj tudi to prednost, da je nikdo ne more reglementirati in prepovedovati.

Kdor je v tem oziru največji nezadovoljnež, ne sicer s črnenjem in sumničenjem ter neplodnim besedičenjem brez razlogov, nego z iznajdljivim dejstvom in svojim nikdar umirjenim stremljenjem, tak se naj smatra na tem polju povsod za prvega sobrata, toda le tedaj, če zna priznati brez zadrege svoje zmote, če se zna veseliti tuje iznajdbe in tujega napredka enako kakor lastnega, če mu ni osebnost nič, a celota vse.«

To pripominjajo, ako prodiraš dalje, lesovi křivoklátski.

In če prideš do njihovega srca, ti povedo tudi to, kar sta nekđaj pri prijateljskih razgovorih na dolgih izprehodih okoli gozdarske hiše »na Králi« spoznala Tyrš in Fügner: da je narod velika skupnost duš in src, ogromna veriga prošlih, že davno strohnelih pokolenj z današnjim pokolenjem in z onimi, ki še pridejo v bodočnosti; da ta sveta vez ni le v jeziku, zemlji, skupnih šegah, zakonih, pravilih in interesih, nego predvsem v nastroju duha, skupnem temeljnem značaju, a v glavnem v skupni veliki nalogi in v cilju po višjem zakonu, po zakonu božjem.

V nalogi, ki mora biti izživljena, da bi se napolnila usoda in čas.

Kako ima biti izživljena in kako jo je živeti pravilno, o tem pripovedujejo vsa velika imena narodnih voditeljev, ki so postali narodni voditelji ne po volitvi, ne po prazni formi, nego po vrednosti svojega dela in življenja. Onih, ki so postali voditelji, ker so v njih kakor v mavričnem spektru obsežene v posebnem razmerju in posebni meri vse osnovne prvine rodovih lastnosti, ki delajo narod češkoslovaški za samostojen, svoboden, nikomur podložen narod.

Veliko sintezo rodovih čednosti prikazujejo ti lesovi křivoklátski s spominom na sodelovanje dveh, ki sta se tu spoznala — Tyrša in Fügnerja.

Ako prideš sem v dušnih zmedah, uči se jih razumeti in ne moreš zabloditi.

Drevesa ti bodo svetovala tam, kjer so brez glave ljudje, ker ona ne vidijo, ne zastirajo, ne lažejo. Ker ne govorijo o lastnih interesih, ker ne gredo za svojim boljším.

Približaj se jim in gotovo ne napraviš napake.

Ko sem tam zadnjikrat hodil, je svetovalo solnce in so šumeli lesovi. Jesenski plodovi so zreli na drevesih. Peli so ptički in dišal je mah. Bilo mi je tedaj nad vso živiljensko pezo dobro. Veroval sem in z menoj so verovali drugi. Verovali so v program, ki je iz lesov zvenel naproti vsakomur, kdor je hotel razumeti. V program, ki more biti le dvojen: pošten ali nepošten; dober (pravilen) ali zmoten. Drugega programa ni. Kako hodim in za katerim hodim, v to kličem za priče drevesa, ki govorijo namesto strohnelih ust. Živa usta se branijo sama, sama izpregovorijo.

(Po knjigi »V hovoru se stromy« (V razgovoru z drevesi), str. 60 ssl., priredil M. K—č.)

Zajednička prehrana

Po raju Jugoslavije.

(Dalje.)

oda naših nog ne privzdiguje godba, ampak le želja po počitku. Dobimo ga v Sokolskem domu na trdih sokolskih blazinah, ki pa so vsem mehkejše kakor domače pernice. Še Jurček ne misli preveč na svojo dobro mamico, ampak se hitro izgubi v deželo sanj.

Skozi Vintgar na Jesenice in Golico.

Pa zopet dalje! Mimo lepih vil nazaj do jezera, da se še enkrat v jutranjem miru navžijemo njegove lepote, potem po parku navzgor skozi vasi Bled in Rečico proti Vintgarju. Umite v jutranjem solncu se nam smejejo preko bližnjih holmov od obeh strani naše planine. S polno dušo srkamo njihovo lepoto. Skozi vas Gorje pridemo do reke Radovine, si preskrbimo v restavraciji vstopnice in hitimo v najlepšo, divjeromantično tesen Slovenije. Iz male dolinice dospemo v tesen, ki jo obdajajo več deset metrov visoki bregovi. Kmalu se bregova toliko zbližata, da zmanjka prostora tudi za ozko stezico. Tu je znamenita Žumrova galerija, ozki leseni hodniki in mostovi, zgrajeni ob skalnatem, navpičnem bregu. Krasno! Pod nami se peni divja Radovina, v svetlo in temno zeleni barvi se lesketa voda. Visoko nad nami, da vidimo le ozek pas neba, se vzpenjata strma bregova, ki ju tu in tam zlati solnce. Stojimo na mostičku in strmimo v zeleno vodo, kjer se love pravkar prvi odsevi solnca. Ozirom se nazaj in naprej, da si zarišemo globoko v duše njene nepopisne lepote.

Koncem tesni se visoko gori boči iz enega brega v drugi v drznem loku železniški most proge Jesenice-Bled-Bohinj. Pod tem zavije steza navzdol na most nad slapom Šumom, ki pada čez 26 m visoko skalo.

»Solnce nad šumom mavrice spleta,

ptica meglice pršeče preleta,

otresa dragulje s peroti.

Sredi samotnih sten

v pajčelanih pen

slap pada, pada, pada.«

Župančič: Slap.

Na drugi strani mostu se vzpnemo navzgor in hitimo po poljih naprej skozi vas Dobravo. Onstran doline se dvigujejo Karavanke s Stolom in Belščico in malo zadaj naša današnja postaja Golica.

Cesta vodi skozi svetle smrekove gozdiče ob robu Mežaklje. Pod nami teče sedaj Sava Dolinka, sestra Bohinjke, ob kateri

smo hodili pred dvema dnevoma. Onstran reke nam oznanjajo visoki dimniki, da so tu industrijski kraji J a v o r n i k, S a v a in J e s e n i c e.

V največji vročini dospemo v mesto Jesenice, ki je važno križišče železnic, obmejna postaja za Avstrijo in izhodišče za jugoslovenski »Rigi«, našo Golico.

V mestu se oskrbimo s provijantom, oddamo na postajo našega Poldeta, ki mu je nekaj prejšnji dan padlo v oči in mu je sedaj vročina vzela navdušenje za nadaljnjo pot.

Po strmi cesti spemo navzgor. Vroče se upira v hrbet opoldansko solnce, ko lezemo v klanec. Vse je tiho. Pogovor je ponehal in naša zadnja straža je daleč zaostala. Le naš Benjaminček — Vlado — jo junaško maha takoj za vodnikom.

Končno se klanec unese, pred nami se odpira vedno več sveta in slednjič zagledamo pred seboj — Golico. Z vrha se nam smeje v solncu K a d i l n i k o v a k o č a, pod njo na desno nad gozdom pa opazimo še S p o d n j o k o č o. Ustavimo se, da se oddahnemo in se naužijemo lepega pogleda.

Čez kratek čas gremo dalje skozi S v. K r i ž do mostu, kjer se začenja vzpenjati strma pot v breg. Pod mostom v globoki strugi, kjer teče potoček, je polno dračja. Zato se spravimo tja dol in kmalu se na primitivnem ognjišču kuha naše kosilo. Prijetno je ob vodi. Nekateri prakticirajo za inženjerje, drugi perejo perilo, tretji pa povsod malo nagajajo.

Tja po tretji uri, ko se je vročina že »ugnala«, se odpravimo v breg. Mimo par senikov dospemo na obširno senošet. Škoda, da je pozno poletje! Tako ne moremo opazovati prekrasnega prizora, ko je ves ta prostor spremenjen v belo-zeleno preprogo — posejano z belimi narcisi. Bomo pa izleteli enkrat sem gor v mesecu maju in se naužili te lepote, o kateri smo že toliko slišali.

Sedaj pa le dalje. Še nekaj časa po strmem kolovozu po gozdu. Nato se začne drevje redčiti in slednjič prestane. Nad nami se začenjajo goli pašniki, ki se vlečejo vse tja do vrha. Pred nami stoji že na malem obronku S p o d n j a k o č a. Kmalu smo pri njej.

Onstran koč se vzpenja pot v ključih navzgor do sedla »Med Golicami«. Zato se tu malo odpočijemo.

Ko se ozremo nazaj, nam od same lepote zastane sapa. Tu stoji pred nami v vsej svoji lepoti, v vsem svojem krasu, v vsej svoji moččnosti — Triglavsko pogorje. Strmo v nebo kipe ostri vrhovi, v večernem žaru se svetijo skale v vijoletno-sivi barvi, ostro se odražajoč od temnomodrega ozadja. V njih osrčje vodijo tri doline, Vrata na desni, Kot po sredini in Krma na levi. Vse tri te pripeljejo pod očaka jugoslovanskih gora — veličastnega Triglava. Mogočno kraljuje nad njimi in od desne in od leve se mu klanjajo njegovi dvorjaniki. Na levi mu dvori čarovnica Rjavina, na desni nad dolino Vrat

Cmir, desno od nje Stenar in Škrlatica. Malo dalje se nam kljanjata piramidasti Špik in Mangart s svojo okroglasto glavo. Krasna skupina!

Zopet nam odmevajo v duši pesnikovi verzi: »Srce pa gor mi sili, nazaj v planinski raj!«

Po strmih ključih dospemo na rob sedla. Tedaj nam zopet od vzhičenja poskoči srce.

Pred nami se odpre nova, drugačna — a pravtako krasna slika kakor na oni strani. Pod strmim, skoraj navpičnim bregom se razprostira lepa zelena ravnina, sredi katere se vije v velikih vijugah reka. Tam na enem koncu se blišči lazurno jezerce, za njim se beli veliko mesto, ki ga obdajajo v ozadju snežniki. Na drugi strani se za nizkim hribovjem zopet sveti jezero in na desni njega drugo veliko mesto. Pa dalje polje, za njim hribi in zopet v ozadju gore. Krasen svet!

A vsa ta čudovita lepota ne vzbudi v nas tistega navdušenja kakor bi ga morala. S pesnikom tožimo:

»Pozdravljam solnčna te ravan,
ki pred menoj si razprostrta!
Ti lepa si kot sen krasan,
podoba rajskega si vrta!

In vendar rajska ti ravan,
ko nate potnik se oziram,
moj duh teman je in mračan
in solze iz oči otiram.«

Zakaj?

»Naš raj je tujcev zdaj lastnina!«

Ta naš raj — to je naša tožna, nesrečna zemlja — naša Koroška — drugi del naše zaslužnjene zemlje.

Zdi se nam da čujemo iz onih vasi tam doli okoli one vijugaste reke, tam iz te zelene doline pozdrave nesrečnih bratov. Žalostno nam govore s pesnikovimi besedami:

»Čujte nas srečni ob pritokih Save,
čujte naše bratske pozdrave!
Naša pesem je zvon ubit,
naša ljubezen je žolč razlit,
neme so naše žalik žene,
naše petje in cvetje vene,
naše matere tujcem rode,
tujcem rastejo naši možje,
tujcem cveto lepote planin,
nebroj jezer in svežost dolin,
smeh otrok in mater jok,
našo kri in ljubezen vso Bog!« (Pregelj: Ubit zvon.)

Turobno nam odmevajo te tožbe v srcih. V oči nam silijo solze, solze tuge in solze — onemogle jeze. Ne bomo li mogli nikoli prinesiti tem bratom svobode?

Bo li tako kakor poje pesnik Gregorčič:

»A zdaj zatrt je tod naš glas
in tuji krog zvene glasovi,
tuj trg in grad, tuj ves je kras,
oh naši so samo — grobovi.«

Bo-li? Ne, ne sme biti tako. Zapišimo si globoko v srce Pregljeve verze:

»Brat, ki k bratov robstvu molči,
vreden ni, da živi!«

Take misli nam polnijo srce vso pot po robu do vrha Golice, kjer nas materinsko sprejme v naročje — Kadilnikova kočica. Prijazna gospodinja in dobra večerja nam nekoliko odženetu tužne misli. Od strani si ogledujemo avstrijske financarje, ki so si poiskali pre-nočišča v naši koči. Nato se spustimo v živahen razgovor z bratom Hrvatom, ki je prišel občudovat naše krasote.

Ker se je med tem časom znočilo, gremo ven na par korakov oddaljen vrh.

Zopet nova očarujoča slika. Tam na desni in levi, kjer smo pri dnevu opazili mesti Beljak in Celovec, miglja sedaj nebroj lučic. In tu pod nami v Rožu luči, pa na oni strani na Dobravi in Bledu in tam dalje po Gorenjski do Ljubljane. Krasna, očarljiva slika!

Hladen veter nas kmalu prežene z vrha nazaj v kočico, kjer nam je oskrbnica že pripravila spalnico. (Konec prihodnjic.)

.....
IVO MAJCAN:

Tamo za gorom.

Što tako cvili sokolič jedan —
tamo za gorom gde tuga vlada?
Tužan i jadan sudbini predan —
slomljenih krila teško nam strada.

Oborene glave nešto čeka,
što krije duboko u srcu svom;
zna da će majka mu donet leka,
tad opet poletet će jatu svom.

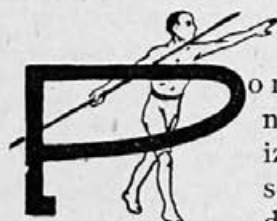
Tužan sad čeka i patnje broji,
koje mu dnevno nanosi stranac;
al gleda brata gde hrabro stoji,
koi će ropski rastrgat lanac.

Sokoli hrabri — ljubite svoje,
koi u ropskim lancima ječe;
pohrljimo zato sada nas troje,
neka nam oštri mačevi zveče!

Neka prestane ta nemila kob,
u kojoj rođeni brat nam je rob;
i čekati dalje se više ne sme,
jer tamo za gorom brat će da mre!

Taborenje sokolskega naraščaja iz Šiške.

(Dalje)

Ponedeljek, 12. julija. Po dobro prespani noči in po obilnem zajtrku smo se pripravili za izlet. Na pot smo odšli ob $\frac{1}{2}$ 9. Dan je bil lep, sonce je pripekalo; zato nam je bilo prav všeč, da se je vila pot po lepi, hladni senci. Med potjo smo se zabavali na vse mogoče načine, pozneje so prišli na vrsto tudi resnejši pogovori. Kmalu smo dospeli do znane pastirske kočice pod Kamniškim sedlom, kjer smo se oddahnili. Ker smo bili žejni, smo se napili mleka, ki je bilo tako oderuško drago, da smo se kar čudili, posebno br. vodniku ni šlo v glavo, da mora »odrajtati štiri kovače«.

Na Kamniškem sedlu

Pastir pa je bil toliko usmiljen, da nam je dal povrh še skledo kislega mleka, ki smo se ga lotili s tako vnemo, da je ginilo kot sneg na solncu. Nato smo se poslovili in se napotili dalje. V vročem solncu, žejni smo plezali po enakomernih, peščenih serpentinah med ruševjem na Sedlo. V $\frac{3}{4}$ ure smo bili že na vrhu. Šli smo prav na vrh Sedla, se vsedli ali polegali po travi in nato obedovali. Da si ugasimo žejo, smo šli v kočico po vodo. Med jedjo smo ogledovali prekrasno Logarsko dolino in slap Rinko, ki se od tu dobro vidi in čigar šumenje je zdaj pa zdaj prinašal veter. Brat fotograf nas je medtem slikal. Čudili smo se tudi večkratnemu odmevu, ki se je odzval na vsak naš vrisk.

Po tem kratkem počitku smo se napotili dalje, le par jih je ostalo še na Sedlu. Po travnatem stopnišču smo prišli na kamenito pot, ki se je vila ob Braninem pobočju. Pot ni utrudljiva, zahteva pa dobrih čevljev. Ker jo je sempatja radi enolične, sive okolice, na nekaterih mestih težko opaziti in smo vrhutega zgrešili tudi markacijo, smo morali preplezati še precej strmo steno. Plezanje nam ni delalo posebnih skrbi,

Na vrhu Brane

čepprav smo bili še novinci v tem poslu in nismo imeli dobrih in gotovih prijemov, ker so se skale krušile pri vsakem udarcu ali močnejšem potegu. Za vsak slučaj smo se vendar zavarovali na ta način, da smo se držali za vrv, katero je imel privezano prvi okoli svojega cepina. Srečno smo preplezali to steno in po preteku ene ure smo bili že na vrhu. Ozračje je bilo sicer nekam megleno, a kljub temu se nam je odprl krasen in prostran razgled, ki je segal prav tja do Krima. Opazili smo tudi našo belo Ljubljano s starodavnim gradom v sredini. Nato smo se vpisali v knjigo, ki je bila v jako žalostnem

stanju. Vsa raztrgana in razmetana je ležala ob odtrgani škatli. Da nekoliko ožigosa te žalostne razmere, je napisal br. starešina v knjigo protestno notico, pod katero smo se vsi podpisali. Brat fotograf nas je še enkrat slikal, nakar smo se vrnili spet na Sedlo, kamor smo prispeli v četrto ure, ker smo tekli, oziroma se drsali po kamenju vso pot, počasi se skoro ne da iti. Tudi s Kamniškega sedla smo prišli hitro do koč v Kamniški Bistrici. Poprej smo se še enkrat ustavili pri pastirju in ga toliko pregovorili, da nam je dal mleko ceneje kot prvič. Lonček je stal sedaj komaj en dinar. Med potjo do taborišča smo se prav veselo zabavali in se zadovoljni vrnili v taborišče.

Tu smo dobili že pripravljeno večerjo, ki nam jo je v naši odsotnosti skuhal kuhar. Po umivanju smo imeli še nekoliko telovadbe, nato pa smo se utrujeni vlegli k počitku in sladko zaspali. A ni bilo dolgo časa miru. Nova senzacija! Nočni stražnik je od utrujenosti za trenutek zadremal ter se zvrnil s hlodom, na katerem je sedel, na prvega, ki je spal v kasarni in ga zbudil iz sladkega sna. Ta ni molčal in radi robantenja smo se zbudili vsi.

Torek, 23. julija. Budnico smo imeli ta dan, ki je bil brez izleta, ob 7. uri. Takoj po budnici je bil zbor, na kar smo se skupno umili. Po umivanju se je prav dobro prileglo pol ure jutranje telovadbe, potem zajtrk, nato pa vse dopoldne prosto ter namenjeno ureditvi »lastnih zadev«. Ni jih bilo dosti in še te, kar jih je bilo, so bile kaj kmalu urejene. Zato so prišle na vrsto igre in prosta zabava. Šahisti so ves čas šahirali in priredili celo turnir, drugi so se solnčili ali umivali in prali, a ostali smo se pogovarjali ter obujali spomine na izlete. Počasi je potekal čas v tem brezdelju. Kosilo smo imeli danes nekoliko prej kakor je določal dnevni red. To pa zato, ker so morali iti zopet trije v Šiško po kruh, da nadomestijo zaloge, ki so se že nevarno skrčile. Za kosilo smo imeli fižol in krompir. Ta sprememba je prijala našim želodcem, posebno nekaterim, ki so se redno vsak dan pritoževali, da dobivajo najmanj med vsemi. Sicer niso s temi pritožbami nikoli nič dosegli, ker jih je br. kuhar kaj kmalu spodil, zakaj njihove pritožbe so bile popolnoma neutemeljene. Po kosilu je predaval br. starešina o temi: »Kako morajo biti upravljana sokolska telovadišča in telovadnice«. Po predavanju so trije odšli proti Kamniku, ostali pa smo imeli dve uri odmora, nakar smo se skupno okopali in telovadili. Program za ta dan je bil s tem izčrpan in šli smo pregledovat proviant. Iztaknili smo v nekem kotu škatlico kakava. Ker smo bili samo štirje, smo ga hitro pomešali s sladkorjem in pričeli to zmes pridno zanašati v usta. Vse je bilo sumljivo tiho, kar ni bila navada, zato so prišli hitro gledat, kaj delamo. Da bi zakril kakao, je br. vodnik hitro poveznil nanj vrečico moke, toda bilo je že prepozno. Bratsko smo si razdelili še žalostne ostanke in popoldne je minilo.

(Dalje prihodnjič.)

Sećanja na I. svesokolski slet SKJ u Beogradu. Sokolski naraštaj, koji je učestvovao danima ovogodišnjeg svesokolskog sleta u Beogradu dobiće na uspomenu značke sa poprsjem Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra u sokolskom kroju sa kraljevskom krunom na vrhu značke.

Sve sokolske župe dobile su poziv da javе broj učesnika, kojima će se podeliti ta značka. Imena naraštaja, koji će dobiti taj spomen-znak, sahraniće župa u svojem arhivu.

Značku je izradio kao umetničku plaketu br. Zorislav Franjetić iz Zagreba. Umetnik je poklonio plaketu nekim ministrima i drugim odličnicima.

Svi, koji su primili ovu plaketu, upisali su se vlastoručno u zasebnu knjigu, koja će biti predana Savezu Sokola kraljevine Jugoslavije na čuvanje.

Na želju Nj. Vel. Kralja bile su pak po toj plaketu izradene značke, koje dobivaju naraštajci i naraštajke kao učesnici sleta.

Stipendijsko mesto br. A. Maleja na prednjačkoj šestnedeljnoj školi ČOS. Pod utiskom tragičnog preminuća brata Antona Maleja, člana naše luksemburške takmičarske vrste, zaključilo je predsedništvo ČOS osnovati na počast njegovog spome-

na »Stipendijsko mesto brata Antona Maleja na prednjačkoj šestnedeljnoj školi ČOS« i to za vreme od 10 godina.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije imenovaće uživatelja ovog stipendija, koji će od ČOS primiti troškove putovanja iz svojeg mesta u Prag i natrag i također potpunu opskrbu za vreme trajanja škole, po redu prednjačkih škola ČOS. — Na taj način českoslovaško Sokolstvo vrlo je lepo počastilo spomen na br. Maleja.

Sportni klub »Jadran« na grobu brata Maleja. Plivači i plivačice J. S. K. Jadran iz Splita, prigodom plivačkih utakmica u Ljubljani, otposlali su jednu deputaciju u Bchinsku Bistricu, koja je na grob pok. br. Antona Maleja položila lovorvenac sa kitom cveća sa Marjana, koju su sobom doneli iz Splita. Deputacija je bila dočekana od strane članova upravnog odbora tamošnjeg Sokola.

Prigodom polaganja venca na grob, pretsednik kluba g. dr. Čulić održao je dirljiviji govor, a nakon toga je jedna članica kluba Jadran zalila sveži grobni humak vrlo Sokola vodom Jadranskog mora, koju su poneli sa sobom iz Splita.

Deputacija je izrazila obitelji pok. br. Maleja svoje saučešće, koji je onako nesrećnim slučajem zastupajući odvažno Sokolstvo i državne boje Jugoslavije, poginuo u Luksemburgu.

Ovaj čin pijeteta i pažnje sa strane naših sportista sa Jadrana ostavio je najlepší dojam u svim sokolskim redovima, naročito u Sloveniji.

Sokolski naraštaj v Šiški poroča: Ta koj po ustanovni seji naraštajjskega prednjaškega zbora smo z velikim veseljem šli na delo. Kmalu se je pokazalo, kako umestno je bilo, da smo ustanovili naš zbor, zakaj vsi člani so najvestneje vršili svoje posle. Dela je bilo toliko, da smo se sestajali skoraj vsak teden. Ti sestanki so bili resni in polni dela, ker je moral vsakdo poročati o svojem delovanju. Vsak se je moral tudi temeljito pripraviti za sejo in predložiti predloge, ki so bili želja vsega našega naraštaja. Vse naše predloge je društveni prednjaški zbor upošteval in jih usvojil.

Najvažnejše delo vsake seje pa je bilo predavanje, pri katerem je govoril naš vodnik-starešina ali pa eden izmed naraštajnikov. Predavanja so bila jako različna, toda za nas vse jako poučna. Na ta način smo spoznali idejo in smoter Sokolstva ter se poglobili v vse panoge sokolske organi-

zacije. Naša predavanja so bila: Dolžnosti Sokola, Zgodovina telovadbe, dr. Miroslav Tyrš, Organizacija SSS, kako morajo biti upravljana sokolska telovadišča in telovadnice, Tyršev telovadni sestav, Redovne vaje, Metodika telovadbe. Potom predavanj se je vzbudilo tudi živahno zanimanje za sokolsko literaturo. Vse veselje za Sokolstvo nam je vžgal br. Zalokar, naš voditelj in starošina.

Masaryk i Štefánik. (Kako se upoznaje). O tome je pripovedovao prezident Masaryk sam nekom zgodom ovo: »Poznao sam ga već kao studenta u Pragu; sećam se, kako je došao nekad zimi k meni sav nahladen — nije imao zimskega kaputa. Dao sam mu dakle svoj kaput, i još sam mu ga morao prešiti, jerbo mu je bio odviše velik. Ali — ono je bio moj jedini zimski kaput...«

Jedna skromna proslava. 17. avgusta u kumanovskom Sokolskom društvu skromno je proslavljen tridesetogodišnji sokolski rad brata Rudolfa Potočnika. Brat Potočnik, pored dužnosti od koje je živio, sve ostalo svoje vreme posvetio je radu u Sokolstvu, među Sokolićima, među svom decom, i muškom i ženskom, koja su ga poštovala i volela.

Pre dve godine došao je sa severa, iz Slovenačke, po dužnosti kojoj je služio, i odmah stupio na rad u kumanovskom Sokolu. Sav njegov trud i volja koju je uložio, učinili su da je Sokolsko društvo u Kumanovu postalo jedno od najnapred-

njih u Južnoj Srbiji. Najviše je radio sa decom, koju je umeo najbolje spremiti u izvođenju vežbi i raznih sokolskih igara, dok je rad sa starijim članovima propuštao drugima. I u istini, rad sa decom je najkorisniji, jer unosi sokolski duh u detinju dušu znači postavljati Sokolstvo na tvrdu i zdravu osnovu. A on je to najbolje umeo.

Samo on je bio radnik, koji nije voleo da se čuje. U svakom detalju on je bio skroman, da se čak nije ni znalo da on postoji i da zaista radi. Ta njegova osobita skromnost pokazala se i istakla i prilikom spremanja za njegovu proslavu. Nije želeo da proslava bude bučna i toliko svečana, da svakome srce zadrhti kad u salu ude. Proslava se obavila preko dana, i to pre podne, u krugu same dece, koja su se za nagradu takmičila u trčanju, preskakanju prepona i izvođenju vežbi.

I sama svečanost proslave bila je vezana za pravi sokolski rad.

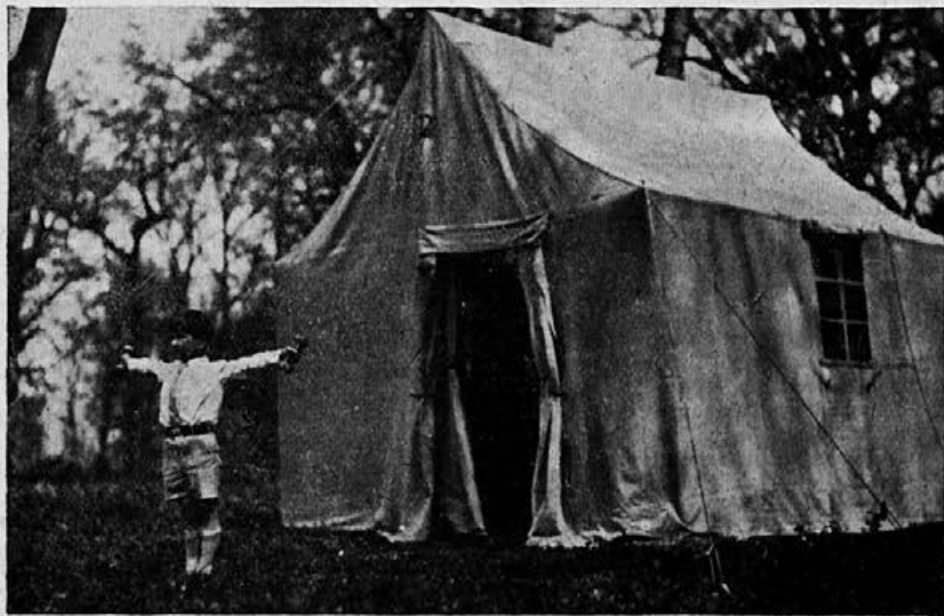
Beleženjem ove skromne proslave mi ne želimo da se ogrešimo o volju brata Potočnika, te da ga istaknemo. Da ga istaknemo ali kao primer vrednog i uz to skromnog sokolskog radnika. Kao jedinu zahvalnost na njegov tridesetogodišnji sokolski rad.

Zato mu kličemo:

Zdravo, brate Potočniče! Ziveo i još dugo godina proveo u korisnom radu sa malim Sokolima koji te iskreno vole i cene!

Kumanovo, avgusta 1930.

Alek. D. Aksić.

Nj. Vis. Prestolonaslednik Petar vežba